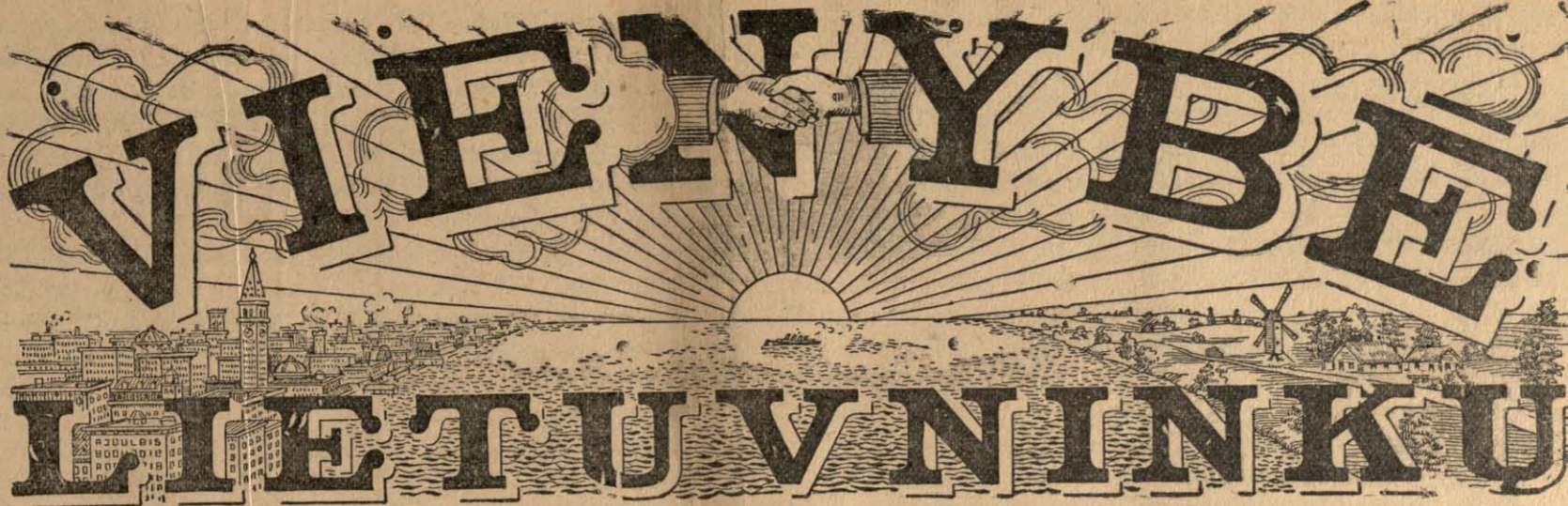

Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apparsinimų kainų klauskite laišku:

J.J. Paukštis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries .. \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Balkanuose svarbus nuotikiai.

Rumunai jau stumia atgal austrus. Užmuštas austrijos ministeris. Anglai stumia vokiečius prie Somos. Dobrudžoje vokiečiai spaudžia rumunus

Extra naujienos apie Lietuviu Diena.

LIETUVA ŠAUKIA! 20.000 Aukų Rinkėjų.

Dabar yra pirmutinė, o gal ir paskutinė proga, kada tavo nors ir mažas pasidarbavimas reikš milijonus surinktų aukų, o gal ir Lietuvos likimą.

Neatsisakyk ir kitiems neduok atsisakyti. Ateik pats ir kitus verste atsivesk užsirašyti į Aukų Rinkėjus.

LIETUVIŲ DIENOJE, LAPKRIČIO-NOVEMBER 1mo, 1916.

Visi aukų rinkėjai privalo būtinaitei į Šv. Pan. Apreišk. bažnytinę svetainę, corn. No. 5 ir Havemeyer Str., Brooklyn, N. Y. vieną iš šių vakarų: — seredos, ketvergo, pėtnyčios ir subatos, Spalio (Oct.) 25, 26, 27 ir 28. Čia bus gautos visos informacijos.

Kurie dar neužsiregistravote, ateikite į svetainę, nes tik čia jau registruojama.

NEW YORKO LIETUVIŲ DIENOS KOMITETAS;

Pirm.: M. J. Vinikaitis.
Sėkr.: K. Strumskis.

Iš karės lauko

RYTINIS FRONTAS.

NAUJAS RUSŲ VERŽIMASI GALICIJOSJE.

Petrogradas. — Aktiviškos karės operacijos atsibūva Galicijoje — Zlota Lipa srityje, o taipgi Karpatų kalnuose. Apie 3 myl. į šiaurę nuo Galičės atsibuvo labai žiaurus mušis — rusai atstūmė priešus atgal, užimdami tvirtas pozicijas. Laukiama greito Galičės užėmimo. Taipgi smarkiai rusai veržiasi linkui Lembergo. Nuolat atsikartoja atakos ir kontra-atakos Karpatų kalnuose bei piet. Bukovinos srityje.

Volynijoje, Kovel ir Vladimir Volynsk srityse bei arti Stochod vokiečiai daug kartų atakavo rusų pozicijas, bet be pasekmės. Toliau į šiaurę apsirubežiuoja mažais susirėmimais bei artilerijos veikimu.

RUMUNAI SUSTABDĖ VOKIEČIŲ-AUSTRŲ VERŽIMASI.

Petrogradas. — Rumunai, su pagalba rusų, ne tik sustabdė g. Falkenhayno kariumenės veržimąsi Rumunijon, bet pradėjo grusti priešus atgal; paimta apie 900 nelaisvėn. Daug tam prigelbsti

gen. Brusilovo kariumenė, kuri atnaujino smarkias atakas prieš austrus ir vokiečius. — Spalio 19 d. paplito gandas, buk sužeidė gen. Falkenhayną.

VOKIEČIAI GIRIASI PASEKMĖMIS VOLYNIOJE.

Berlinas. — Oficiališkai paskelbta, kad vokiečiai pradėjo stumti rusus atgal Volynijoje ir užėmė priešų tranšėjas vak. Stochod pakraštyje. Rusų užpuolimai arti Bubnov nenusisekė.

Taipgi smarkūs susirėmimai atsibūva Zlota Lipa srityje bei arti Galičės (Galicijoje) ir Karpatų kalnuose. Visur vokiečiai-austrai pasekmingai atremia priešų atakas. Nuo spalio 20 d. pranešama, kad vokiečiai-austrai sumušė rusus palei Galičę, paimdami 2,064 nelaisvėn.

VOKIEČIAI-AUSTRAI PRANEŠA APIE PASEKMES RUMUNIJOS PAKRAŠTYJE.

Berlinas. — Gen. Falkenhayno kariumenė pasekmingai kovoja prieš rumunus ir verždamasi per perėjimus stumia priešus atgal. Tvirtai spaudžia priešus ercher-

cogo Karolio kariumenė Rumunijos pakraštyje.

BALKANŲ FRONTAS.

SERBAI MUŠA BULGARUS. SĄJUNGIEČIAI IRGI VEIKIA PASEKMINGAI.

Londonas. — Serbai stumia priešus atgal upės Černa srityje. Po žiaurus mušio serbai užėmė kaimą Brod. — Doiran ežero apielinkėje anglai atmušė keletą bulgarų atakų. Strumos apielinkėje nuolat atsikartoja mažos atakos.

Pranešama, kad bulgarams Monastir'o srityje pribuvo tvirta pagalba.

NAUJI MUŠIAI ČERNOS SRITYJE.

Sofija. — Į rytus nuo Presba ežero ir Černa upės atsibuvo smarkus artilerijos veikimas. Priešai atnaujino keletą atakų arti kaimų Slivica, Tarnova ir Dobropolje, bet be pasekmės; čia jie panešė didelius nuostolius. Mogenicos lygumoje tęsiasi artilerijos bei infanterijos veikimas. Priešų orlaiviai bombardavo Prilep.

Kiek silpniau artilerija veikia palei Vardar. Bulgarami tvirtai atrėmė priešų užpuolimą palei Doiran ežerą. Strumos srityje apsirubežiuojama artilerijos veikimu.

Nuo spalio 20 d. pranešama, kad feldmarš. Mackenseno kariumenė visu frontu pradėjo stumti priešus atgal Dobrudžoje.

VAKARINIS FRONTAS.

ANGLAI IR FRANCUZAI IŠLENGVO VERŽIASI PIRMYN SOMME SRITYJE.

Londonas. — Gen. Douglas Haig, vyriausias anglų vadas Francuzijoje, praneša, jog anglai išlengvo stumia vokiečius atgal Thiepval ir Sailly-Saillisel srityje. Taip prie Morval bei Sailly-Saillisel priešai panešė didelius nuostolius. Diena iš dienos vokiečiai eina silpnyn. — Anglai visai prisiartinio prie Bapaume.

Francuzai pasekmingai veikia Combles apielinkėje, Bouchavesnes srityje, palei Peronne ir Chaulnes. Nuo spalio 20 d. pranešama, kad francuzai visai prisiartinio prie Peronne. Žymiai at-

stumti priešai atgal tarpe La Maisonette ir Biaches.

Maži susirėmimai atsikartojo Lotaringijoje, arti Luneville, ir palei Loos bei Arras.

VOKIEČIAI VIS SKELBIA PASEKMES.

Berlinas. — Somme srityje, tarpe Le Sars ir Morval anglai visu savo smarkumu stengėsi sulaužyti vokiečių eiles, bet be pasekmės. Bavarijos sosto imp. Rupprecht kariumenė tvirtai atmušė visas priešų atakas. Priešai panešė milžiniškus nuostolius. Siektiek pasisekė sąjungiečiams prie Sailly-Saillisel, nors ir ta pasekmė kainavo labai brangiai.

Smarkūs susirėmimai atsibuvo arti Peronne ir keliose vietose į pietus nuo Somme.

Spalio 20 d. paskelbta, kad vokiečiai Bapaume-Peronne srityje atsėmė didžiąją dalį tranšėjų, prarastų paskutinėmis dienomis.

Ant spalio 12 d. priešas planavo generalį mušį užpildamas tarpe Anere ir Bouchavesnes. Čia atsibuvo kruviniausias mušis, bet tas šturmas atsimušė lyg į geležinę sieną, kurią sudarė 10 armija. Sosto imp. Rupprecht praneša apie pilną vokiečių laimėjimą ir karštai dėkavoja kariumenei už energią veikimą, prdarindamas, kad „kiekvienas 10 armijos kareivis su išdidumu pažvelgs ant spalio 12 d. 1916 m.”

ITALIJOS-AUSTRIJOS FRONTAS.

ITALAI ATREMIA PRIEŠŲ ATAKAS IR VERŽIASI PIRMYN.

Roma. — Italai atrėmė keletą priešų atakų Isonzo srityje bei į rytus nuo Gorizia, kur jie priegtam, žymiai pasistumė linkui Trieste. — Trento srityje atsibūva mažos atakos bei artilerijos veikimas. Abiejuose frontuose paimta tulas skaitlius priešų nelaisvėn.

UŽKAUKAZIO BEI MESOPOTAMIJOS FRONTAS.

RUSAI LAIMĖJO TURKIJOS ARMENIJOJE.

Petrogradas. — Apie 13 mylių į šiaur-vakarūs nuo Kalkit, 65 myl. į pietryčius nuo Trebizon-

do, rusai atakavo priešakines turkų eiles, žymiai atstumdami jas atgal; tulas skaitlius turkų paimta nelaisvėn. — Apie 6 mylias į pietryčius nuo Muš, arti Mar-nik, didelis turkų burys apsupo rusų apsauginį skyrių, bet rusai su mažais nuostoliais praskynė sau kelią.

Persijoje bei Mesopotamijoj nuolat atsikartoja susirėmimai bei artilerijos veikimas.

TURKAI IRGI PRANEŠA APIE PASEKMES.

Konstantinopolis. — Užkaukazijoje atsibuvo maži susirėmimai, kuriuose turkams pasisekė paimti tulą skaitlių rusų nelaisvėn. Į vakarus nuo Kighi turkai žymiai atstumė rusus atgal. Taipgi pasekmingai tapo atremta priešų ataka ant kairiojo turkų kariumenės sparno. — Kitose srityse apsirubežiuojama mažais susirėmimais.

Iš Visur

UZDRAUDIMAS GAMINTI GINKLUS DEL SĄJUNGIEČIŲ.

Geneva, Šveicarija — Padarius sutartį su Vokietija, Šveicarijos valdžia uždraudė gaminti ginklus del sąjungiečių, kadangi dirbtuvėse naudojama Vokietijos anglis ir plienas. Delei to apie 50,000 darbininkų nustojė darbo.

ŽUVO 460 ŽM. NUO ZEPPELINŲ.

Berlinas. — Paskelbta, kad laike paskutinio užpuolimo Zeppelinų ant Anglijos numestomis bombomis užmušta 460 žmonių ir padaryta nuostolių už \$10,000,000

7 VAL. LONDONĖ UZDAROMA VISOS ĮSTAIGOS.

Londonas. — Vidaus dalykų ministerija paliepė, kad delei apsaugojimo nuo orlaivių užpuolimų ir delei sutaupymo anglies visos dirbtuvės bei krautuvės turbuti uždarytos 7 val. vakare, o subatoje 8 val. Paliepimas ineina galėn, nuo spalio 30 d.

SVARSTOMAS VALGIO KLAUSIMAS.

Londonas. — Atstovų rume buvo svarstoma klausimas kaslink valgio sistemos sutvarkymo. Nu-

rodyta, kad veikiančios taisyklės nepatenkina visų reikalavimų, kadangi ateityje grėsia valgio produktų nedateklūs bei smarkus kilimas jų kainoje. Valdžia privalo viską turėti omenyje ir viską reguliuoti.

POPIEZIUS SAUKIASI Į AMERIKOS VAIKUS.

Roma. — Atsilankęs pas popiežių Amerikos rašytojas iš New Yorko S. B. Baker perstetė popiežini bausi padėjimą Belgijoje. S. B. Baker yra belgijos šelpimo komiteto narys. Komisija kreipėsi į popiežių su prašymu, kad jis atsikreiptų į Amerikos vyskupus, idant tie pasistengtų, kad kiekvienas mokyklos vaikas paimtų savo globon belgų vaiką, paaukaudamas jam po 3c. kasdien. Popiežius pilnai pritarė tam projektui.

GRAIKAI PRIEŠ SĄJUNGIEČIUS.

Atenai. — Galop sąjungiečiai pasiėmė į savo rankas 3 likusius kariškus graikų laivus, o jureiviai užėmė tulas svarbias vietas sostainėje. Tas sąjungiečių šeimyninkavimas labai užgavo patriotiškus graikų jausmus. Tapo surengta milžiniška demonstracija prieš sąjungiečius akivaizdoje anglų ir francuzų pasiuntinių bei kariškos valdžios. Girdėjosi šauksmai: „Šalin Anglija! Šalin Francuzija! Lai gyvuoja karalius Konstantinas!” Atsikreipta į S. Valst. ambasadorių su prašymu, idant jis per savo valdžią pasistengtų apsaugoti Graikiją nuo sąjungiečių.

Karalius karštai atsikreipė į ju reivius, lojališkus kareivius bei gyventojus, kad visi privalo stovėti už Graikijos garbę ir jos gerovę. Karaliui patarta apieisti Atenus. — Galop sukilimas tapo apmalšintas, bet mieste jaučiasi neramumas. — visą tvarką palaike francuzai ir anglai.

GINČAI DELEI IRLANDIJOS SAVIVALDOS.

Londonas. — Spalio 18 d. atstovų rume atsibuvo gan karštas svarstymas Irlandijos klausimo. Irlandijos nacionalistų vadas J. Redmond nurodė, kad valdžia savo netikusiu pasielgimu privedė irlandiečius prie sukilimo. Jis prirodinėjo, kad reikalinga tuoj su-

teikti Irlandijai „Home Rule“. Jam atsakė ministrų premjeras ir karės ministris Lloyd George.

NORVEGIJA ATSAIKĖ KENTIKI SUBMARINAMS.

Londonas. — Iš Christanijos pranešama, kad Norvegijos valdžia pranešė sąjungiečiams, jog ji atsikak užkirsti kelią kariškiems submarinams savo vandenyse. Tai buvo atsakymas ant sąjungiečių memorandumo neutralėms valstijoms, kad kariški submarinai privalo būti prašalinti iš neutralių vandeny.

GRAIKAI LAUKIA AMERIKOS KAREIVIŲ PRIBUVIMO.

Atenai. — Paplito žinia, kad pagalbon graikams prieš sąjungiečius tuoj pribus keli Sv. Val. kariški laivai su reikalingu jureivių skaičium. Tą gandą padidino graikų demonstracija prieš S. Valst. ambasadą ir prašymas, idant Amerika gelbėtų graikus nuo užpuolikų.

U-35 PASKANDINO 126 LAIVUS.

Berlinas. — Submarino U-35 komandieriui leitenantui Arn. del la Perriere suteiktas ordenas Pour le Merite už paskandinimą 126 laivų su inkrova 270,000 tonų. Skaitliuje paskandintųjų laivų randasi vienas francuzų ir vienas anglų mažas kreiseris. Kom. Perriere paskandino daug laivų su amunicija bei šiaip kariškais daiktais. Jis atlaikė 17 susikirtimų su priešais. Vienoje kelionėje paskandino daug laivų su inkrova 91,000 tonų ir parsivežė namon 4 kanuoles. U-35 atlankė Kartageną, Ispanijoje, birželio 21 d., pristatydamas karaliui Alfonsui kaizerio laiška.

PASITRAUKĖ V. KLUCK.

Berlinas. — Pasitraukė nuo veikimo feldmarš. Al. H. R. v. Kluck, kuris komandavo dešinią

ji sparną vokiečių armijos laike jos veržimosi ant Paryžiaus rudenyje 1914 m. Nuo sužeidimo kovos mėn. 1915 m. jis negrįžo ant fronto. — Feldmarš. v. Kluck turi 70 metų amžiaus.

PASKANDINTAS DIDELIS GARLAIVIS „ALAUANIA“

Londonas. — Nuo spalio 19 d. pranešama, kad Anglijos kanale užpuolė ant minos ir tapo paplaidintas Cunard linijos 13,400 tonų inkr. garlaivis „Alaunia“. Jis vežė apie 10,000 tonų įvairių karėi reikalingų daiktų. Pasaziėriai (243) ir jureiviai (163) tapo išgelbėti; žuvo tik keli. Garlaivis išplaukė iš New Yorko spalio 7 d.

Vokiečiai skelbia, kad „Alaunia“ torpedavo vokiečių submarinas.

„Al.“ buvė daiktai apkainuojami ant \$6,000,000. Viduržeminėje jurėje submarinai paskandino anglų transp. garlaivį „Franconia“ (18,150 tonų) ir apginkluotus transp. garlaivius „Crosshill“ (5,000 tonų) ir „Sedek“ (4,600 tonų).

VOKIEČIŲ SUBMARINAI VEIKSIA AMERIKOS PAKRASTYJE.

Amsterdam. — Koelno laikraštyje paskelbta, kad ateityje vokiečių submarinai pradėsį veikti vak. Atlanto pakrastyje. — Berlino „Lok. Anz.“ pastebima, kad vokiečių submarinai pradėsį aštriau veikti prieš anglų prekybinius laivus, kadangi anglų valdžia paliepusi juos apginkluoti.

Iš Amerikos

ŠTURMAS IR ŽEMĖS DREBĖJIMAS PIETUOSE.

Atlanta, Ga. — Per piet. valstijas spalio 18 d. perėjo smarki

viesula, kuri pridarė daug blėdies bei nuostolių. Viesulos greitumas siekė 110—114 mylių į valandą. — Pensacola, Fla., apardyta daug namų, o priplaukoje paskandinta keletas laivų.

T. ROOSEVELT UŽ C. E. HUGHES.

Louisville, Ky. — Buvęs prez. T. Roosevelt važinėja po pietines valstijas su agitacijinėmis prakalbomis už resp. kandidatą C. E. Hughes. Savo prakalbose jis aštriai kritikuoja prez. Wilsono politiką, nurodydamas, kad Sv. Valst. piliečiai svetur per tris metus neturėjo jokios apsaugos. Taipgi pažymi, kad prez. Wilsono politika nužemino Sv. Valst. garbę pasaulio akyse.

ATSISIAUKIMAS Į ČECHUS.

Chicago, Ill. — Čechų Nac. Sąjunga Amerikoje atsiliepė į savo narius bei abėnai čechus su nurodyma, kad jie balsuotų prezidento rinkimuose už tą kandidatą, kuris jų nuomone atneštų daugiau naudos visuomenei bei Sv. Valst., nežiurint ar tai už respublikonus, demokratrus bei socialistus.

ATSISKYRUSI MOTERIS GAUNA \$33,000 Į METUS.

White Plains, N. Y. — Tapo patvirtintas persiskyrimas su žmona sumaus buvusio Standard Oil Co. direktoriaus L. V. Harkness. Jaunas p. Harkness pasirašė po teismo nuosprendžiu mokėti poniai M. M. Harkness kasmet po \$33,000, arba \$2,750 kas mėnesį.

VOKIEČIAI LOŠIA I. TOLSTOJAUS VEIKALĄ „GYVAS KUNAS“

New York. — Vokiečių Irving Pl. teatre, veikiant Ryd. Christians, lošiamas garsaus rusų rašytojo-filosofo Leono Tolstojaus drama „Gyvas Kunas.“ („Der lebende Leichnam“). Veikalas atliekamas artistiška ir su didėle pasekme.

DELEI TARYBŲ SU MEKSIKA.

Atlantic City, N. J. — Meksikos atstovai perstatė du planu išrišimui svarbaus klausimo. — Sulyg pirmo — gen. Pershing'o kariūmenė privalo tuoj apleisti Meksikos rubežius, užleidžiant vietą Meksikos kariūviams; sulyg kito — Amerikos kariūmenė traukiasi iš lengvo, veikiant kartu su Caranzas kariūmene prieš Fr. Villą.

RINKIMAS PREZIDENTO MEKSIKOJE.

Washington. — Iš Meksikos sostinės pranešta, kad gale ateinančio sausio ar pradžioje vasario atsibus Meksikoje naujo prezidento rinkimai. Kartu busi renkami ir kongreso nariai. Tulos partijos pasižadėjo remti Caranzą.

PREZ. WILSONĄ IŠKILMINGAI SUTIKO CHICAGOJE.

Chicago. — Milžiniška žmonių

mes nemokame gerai mušties! Tečiaus turime viltį, kad praeiktiesiems sunams Izraeliaus mes nors rudąsias barzdas sudraskysim. Gi italus spjaudaluose prigirdysim. Ir streikas bus išlaimėtas, nors mes streikuosime per amžių amžius. Amen.

minia sutiko prez. Wilsoną Chicagoje spalio 19 d. Jis kalbėjo trijose vietose, taipgi ir Intern. Amphitheatre prieš 18,000 žmonių. Savo kalboje jis prisiminė apie žmonių gerovę, apie pilietiškas pareigas ir apie svetimtaučius, pažymėdamas, kad jeigu svetimtaučis išsirinko Sv. Valst. kaip naują tėvynę, tai jis neprivalo atsiskaktyti nuo branginimo savo tėvynės.

Labai karštai sutiko prez. Wilsoną Omahaoje ir Indianos pilyje.

C. E. HUGHES PRIEŠ WILSON.

Youngtown, O. — Spalio 19 d. laikė čia karštą prakalbą aštriai kritikuodamas prez. Wilsono politiką ir užsipuldinėdamas ant išdo min. McAdoo bei karės min. Baker'io. Reikia pažymėti, kad 5 metai atgal čia jis ingijo nacionalę garbę kaip politiškas oratorius. Čia ji minia sutiko entuziastiškai. Tuomi užbaigė jis savo „tripą“ r sugrįžo į New Yorką. Sekantį „tripą“ pradės iš Passaic, N. J.

PABĖGO 6 KALINIAI.

Ossining, N. Y. — Spalio 19 d. iš Sing Sing kalėjimo pabėgo 6 kaliniai, kaltinami už vagystes bei plėšimus. Jiems pasisekė išsprukti motor vežime. Vienas iš pabėgėlių tapo mirtinai pašautas. — Per 4 mėn. iš Sing Sing paimti ir sugražinti kalėjiman. bėgo 16 kalinių.

VOKIEČIAI DALEIDŽIA „BREMENO“ ŽUVIMĄ.

Washington. — Nors anglų valdžia tyli apie vokiečių subm. „Bremen“ žuvimą, tečiaus vokiečiai čionai ir Berline pradeda tikėti, kad „Bremen“ yra žuvs. „Bremen“ išplaukė iš Bremerhaven apie rugsėjo 1 d.

GRAIKAI RENGIA SI KARĖN. 40,000 UŽ VENIZELOS.

New York. — Petros F. Tatanis garsus čionykščių graikų veikėjas bei draugijų organizatorius pranešė, kad bėgyje sekančių trijų mėnesių apie 40—45,000 graikų yra pasiryžę apleisti Ameriką, kad sugrįžus Graikijon kariauti buvusio prem. Venizelos kariūmenėje. P. F. Tatanis pažymi, kad iš 500,000 Sv. Valst. gyvenančių graikų 90 nuošimčių stovi už Venizelos; jis turis Graikijoje 75,000 gerai išlavintų kariūvių, kuriuos komanduoja adm. Kundoturis ir gen. Daglis.

Nuo spalio 19 d. pranešama, kad Atenuose išsodinta daugiau francuzų jureivių. Komandierius pareikalavęs parlamento ir universiteto namus del barakų.

375 ORLAIVIAI KARIŠKAI TARNYSTEI.

Washington. — Orlaivystės sekijos perdėtinis pranešė, kad jau užsakyta 175 orlaiviai delei pildymo kariškų pareigų; greitu laiku busi užsakyta dar 200 įvairios rūšies orlaivių. Tie 375 orlaiviai kainuosią \$6,000,000.

DARBININKŲ REIKALAI

NEPASEKMINGI STREIKAI.

Streikas — tai tvirčiausias darbininkų įrankis su darbdaviais bei kapitalistais. Bet kad tuom įrankiu įveikti savo priešus, tai jis turi būti užtektinai tvirtas ir reikia mokėti juomi naudotis. Tvirtumas jo, t. y. streiko, užsiveria tame, kad darbininkai pir-

miansiai privalo būti susiorganizavę, privalo veikti išvien. Paskiau jų organizacijos izde turi būti pakaktinai pinigų, kad galima būtų tęsti streiką ilgiau, ir kad streikierius neįveiktų badas bei kiti nedatekliai.

Iš kitos pusės reikia, taip sakant, mokėti naudotis streiku. Reikia išrinkti streikui tinkamą laiką ir tą streiką tinkamai vesti. Juk tankiai streikas apšaukiamas visai be prisirengimo ir del mažiausios priežasties, — ypač tas pastebiamas pas rubsiuvinu. Žinoma, trukšmas bei užpuoldinėjimai laike streiko niekad nepriveda streikierių prie išlaimėjimo. Darbininkai gali laimėti kovą tik vienybe, solidariskumu ir pavyzdingu užsilaikymu — ginklai ar muštynės tik nusilpnina ir pasmerkia juos. Streikieriai visad privalo skaityties visuomenės opinija bei užuojauta.

Amerikos darbininkai privalėtų atsizvelgti ant darbininkų gyvenimo Europoje (žinoma, prieš visasvietinę karę) ir daug nuo jų pasmokinti streikų vedime bei kovojime su darbdaviais. — Darbininkai labai apsirinka ir kenkia savo gerovei, jeigu jie tik trukšmą kelia ir nesąmoningai streikuoja.

Priegtam, jei darbininkai šiek tiek ir laimi, tai darbdaviai pakelia kainas ant išdirbinių ir tuomi net išlošia. Dabar streikai eina į „madą“ — darbininkų užmokestis nuolat kyla, bet įvairių daiktų brangumas bei pragyvenimo brangumas dar smarkiau kyla, ir tokiu budu darbininkų padėjimas eina blogyn. Šiokių ar kitokių budu darbininkai, per savo vadus bei atstovus, privalėtų kontroliuoti darbdavius kaslink nustatymo kainų už išdirbinius bei įvairios rūšies daiktus. Tuomet jau turėtų prasmt streikavimas delei algos pakėlimo.

Streikuoja pavyzdin, rubsiuviai už mokesties pakėlimą, — laimi, o darbdaviai tuoj, sulyg savo nuo žiuros, pakelia kainas už drapanas. Panašiai ir su kitų išdirbysčių streikais. Štai ką-tik pasibaigė fermerių-pienių streikas. Fermeriai lyg ir laimėjo; jiems pakėlė kompanijos po pusę ar 1c. ant kvortos, bet užtai pieno dastatymo kompanijos pakėlė kainą už pieną. Reikia dar pažymėti, kad jos, nujausdamos fermerių streiką, pirmiau jau paaugštino kainas už pieną, o dabar tą paaugštinimą papildė. Galima manyti, kad kompanijos turės daugiau uždarbio. — Tą viską sumokės plačioji visuomenė, daugiausiai darbininkai. Dalis darbininkų turės sumažinti suvartojimo pieno saiką, kuomi nuskriaus save ir savo vaikučius.

Ziurint toliau, pastebiamė netikusiai vedamą ir nenusišokusį elektriškių gelžkelių darbininkų streiką New Yorke, o taipgi trukšmą, bet, rodos, taipgi nepasekmingą Standard Oil Co. darbininkų streiką Bayonne, N. J.

Bayonne, N. J. — Standard Oil kompanija nemanu nusileisti prieš streikierius. Ji pasitiki ir remiasi ant policijos bei darbininkų silpnumo. Ji patenkinta, kad tame sukilime 4—5 žm. tapo užmušta ir virš 40 žm. sužesta.

Standard Oil Co. Bayonnėje vyriausias perdėtinis G. B. Hennessey pranešė darbininkų atstovams, kad „kompanija griežtai atsikak pakelti algą darbininkams.“ Vienintėli, ką galima padaryti, — tai priimti atgal darban visus streikierius, išimant

tuos, kurie laike streiko tapo suareštuoti už kelimą betvarkės.

Delei to tapo pertrauktos tarybos. Streikieriai pasiryžo tęsti streiką tolyn. Policija stovi ant sąrgybos ir yra pasirengusi visu smarkumu atremti streikierių užpuolimus. Paliępta apleisti Bayonne plačiai žinomai visuomenės veikėjai New Yorke poniai J. S. Cram, kuri panorėjo pagelbėti streikieriams. Ją perspėjo, kad suareštuosią, jeigu ji vėl pribus į Bayonne. Poni J. S. Cram, kuri gyvena Wheatley Hills, L. I., pasakė, jog ji grįš vėl į Bayonne. Taipgi policija atkreipė „domą“ ant darbininkų agitatorkos „motutės“ Squires ir I. W. W. organizatorkos p-lės El. G. Flynn.

Spalio 21 d. pranešta, kad streikas Bayonnėje užbaigtas.

RUBSIUVIŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Philadelphia, Pa. — Šiose dienose atsibuvo moteriškų drapanų siuvėjų (L. G. W. U.) unijos susivažiavimas. Moterų delegacijai dalyvavo apie 35. Tapo išnešta keletas svarbių rezoliucijų kaslink darbininkų organizavimosi bei jų veikimą del pagerinimo savo buvio.

NEW YORKO TRAMVAJAI ARTI NORMALISKUMO.

New York. — New Yorko tramvajų darbininkų streikas, sulyg streikierių vadų pranešimo tęsiasi, bet kompanijos paskelbė, kad jos pakaktinai turi darbininkų ir kad tramvajai veikia beveik normališki (nuo 85 iki 90 nuoš.). Tųjų linijų streikieriai tapo paliuosuoti nuo darbo.

Virš 50 nuoš. Westchesterio streikierių išreiškė pageidavimą stoti darban.

UZGRIUVO 250 KALNAKASIŲ.

Fairmount, W. Va. — Spalio 19 d. kasykloje N7 „Johnson Coal Co.“ iš priežasties eksplozijos užgriuvo 250 kalnakasių. Tuoj stveriasi atkasti ir išgelbėti užgriuvusius darbininkus.

BRUZDĖJIMAS EDISON ISTAIGŲ DARBININKŲ.

Orange, N. J. — Prašalinus sekretorių nesena suorganizotos „Edisono komp. darb. sąjungos“, 700 darb. tuoj metė darbą, reikalaudami priėmimo atgal draugo, bet spalio 21 d. paskelbta, kad jie vėl susitarė su kompanija.

LAIMĖJO STREIKĄ.

Cambridge, Mass. — Laimėjo streiką „Geo. G. Page Box Co.“ darbininkai. Spalio 13 d. visi darbininkai sugrįžo prie darbo. Streikas buvo pradėjęs 6-tą dieną šio mėnesio; apie priežastis to streiko jau aš rašiau „V. Liet.“ Nr. 42-rame. Visi darbininkų reikalavimai tapo išpildyti; mokeskis tapo pakelta visiems tiems, kurie tik uždirbdavo savaitėje nuo 9 iki 14 dolarių — tapo pakelta po vieną dolari, o tiems, kurie uždirbo augščiau 14 dolarių, tai tie nieko negavo, kadangi jie ir nestreikavo.

Birutės Gėlė.

Iš Rusijos

RUSIJA TIKISI ANT PASEKMIŲ GALICIJOJE IR RUMUNIJOJE.

Petrogradas. — Paskiausios žinios skelbia, kad rusai vėl pra-

FELJETONAS
Laimėjimai

Tukstantis devyni šimtai tryliktuose Viešpaties metuose mieste vadınamame Baltimore, Md. Pirm streiko pas Mister Schloss Broders mes dirbome ir gaudavome neblogiausiai užmokėt. Nebuvo gerai.
Padukome.
Išbirzgėm į streiką. Streikavome kelioliką savaičių. Atsirado kvailių, kurie pradėjo vėpėti buk mes bereikalo streikuoją! Ir tiek priviso visokių niekšų, kurie ne tik Baltimorėje vėpėjo, bet ir į laikraščius pradėjo peizuot, buk streikas esąs kvailas ir nereikalingas. Na, tokiuos žmones mes apšaukėm judošiais, išdavikais ir niekšais. Ar negeri mes? Reikalas streikuoti buvo ir štai kokis: Mes pirm streiko gaudavome nuo 15 iki 25 dolarių už savaitę, o varėmės, kad streiką išlaimėt ir, kaip išlaimėjome, sugrįžė tie patys darbininkai nuo 7 iki 12 dolarių gausame už savaitę. Reiškia mums negerai buvo gaut daugiau, tai per spēką veržėmės, kad gaut mažiau. Na, ar ne gudrus mes?!

Dabar. Reiškia šmet pas Mister Strouse Broders mes jau penkiolika savaičių lygiai to paties tipo vedame streiką, kaip minėtame laike pas Mister Schlossą. Taip

taiknam, kad streikas būtų žingsnis į žingsnį, pėda į pėdą toks pat, kaip pas Mister Schlossą. Reiškia klaidos nepadarysime... Ir dabar, kaip ir pirma kvailių netruksta!... Dabar kvailieji gaivalai žiopėja šitai: „Ko jūs valkiojatės veltui?“ Girdi, Lietuva tėvynė kraujuose paplukus. Ką beikvojate pinigus, laiką, spēkas ir energiją — geriau dirbtumėt ar taupytumėt centus, kad sugrįžė galėtumėt Lietuvą iš grabo prikelti.“ Ar ne kvaila pasaka?!

Mes žinom ką darome... Ir čia mes, kaip ir pas Mister Schlossą, gaudavome gerai apmokėt. Tą žino, kas tik dirbo pas Mister Strouse. Bet, kaip tik mes gaunam gerą užmokesnį, tai nemanykit, kad mums būtų gerai. Mes tokio kraujo, kad skurst, skurst ir skurst! Tai bent vyrai, ar ne?!

Apart praeiktų sunų Izraeliaus, kurie visi pasiliko pas Mister Strouse dirbt-skebaut — jau pradėjo grįžt skebaut utėlijonai. (Atleiskit! Norėjau pasakyt itali-jonai.) Bet mes teisingi žmonės negrįžim! Beja. Jau randasi keli judošiai, kurie mėgina eit dirtb. Bet mes nutarėm užpult su plytomis. Tik nelaimingi, kad

dėjo pasekmingai veikti Galicijoje, verždami ant Lembergo ir Galičio. Apart to, rusai prisikūnė didelę pagalbą rumunams, kurie jau sustabdė vokiečių-austrių veržimąsi Rumunijon. Iš Rumunijos pranešama apie pasekmingą rumunų veikimą Transylvanijos pakrastyje ir Dobrudžoje. Tie pranešimai sužadino rusų visuomenės upą ir davė progą pasitikėti ant tolimesnių pasekmių Galicijoje ir Rumunijoje.

PABRANGO KAMBARIAI.

Čeliabinsk. — Miestas pergyvena aštrų kambarių krizę. Du kambariai, kainavę pirmiau 30 rublių, dabar išduodami už 100 r. Kambarių savininkai, norėdami daugiau uždarbio, talpinasi su savo šeimynomis kur tik galima, o vistus kambarius išnuomoja.

KARIŠKI BELAISVIAI ARCH-ANGELSKO GUB.

Petrograds. — Pranešta apie belaisvių gyvenimą tulose punktuose Archangelsko gub. Belaisviai ten gyvena mediniuose barakuose. Jiems išduodama juoda ir balta duona, 2½ svaro mėsos (per parą), červtis sv. kruopų, kiek arbatos ir cukraus. Kaip kada belaisviai gauna kopūstų ir bulvių. Valgi jie pasigamina patys. Visiems dykai suteikiama mediciniška pagalba.

STOKA MALKŲ.

Čeliabinsk. — Miesto Troieko malūnai, kurie perleisdavo apie 10,000 pudų miltų per parą, jau 3 savaitės kaip neveikia delei stokos malkų.

Čeliabinskio policija uždraudė statyti scenoje laike visuomeniško susirinkimo Gogolio „Revizorių.“ Uždraudimas motivuojamas „valdžios išjuokimu.“

RUSIJOS PROTESTAS.

Maskva. — Čion pranešta, kad rusų diplomatiška misija Pekine (Chinijoje) padavė chinų valdžiai protestą prieš dalyvavimą chinų parlamente atstovų autonomiškos Mongolijos. Savo atsakyme Pekino valdžia nurodo, kad taip pasielgiama sąryšyje su liglaikine konstitucija; prašoma palaikyti, iki bus priimta tikra konstitucija.

RUSAI ŠELPIA SAVO BELAISVIUS.

Petrograds. — Iš Londono pranešama, kad rusų komitetas Berne (Šveic.) už pirmą pusmetį 1916 m. pasiuntė į belaisvių stovyklas Vokietijoje 188,646 pudų duonos bei sudžiovintų piragėlių, 96,157 pypkes, 102,452 marškinius, 13,685 apat. kelnes, 74,235 punč., 6,606 poras batų, 5,777 kepures, 1,557 pudus muilo, 9,250 lapų kras. popieros ir daug kitų daiktų.

PLATINASI GIRTUOKLYSTĖ.

Orienburg. — Vietos vyskupas kreipiasi į visus savo eparchijos dvasiškius, kviesdamas juos kovoti su klančiais girtuoklyste po priedanga panaudojimo įvairios rūšies skystimū.

GABENA SPIRITĄ I AMERIKĄ

Maskva. — Rusų-amerikoniška prekybinė palata svarsto klausimą apie padidinimą išsiuntimo iš Rusijos spirito Amerikon. Iki paskutiniam laikui į Ameriką kas met buvo išgabenama duoninio spirito virš negu už 4 mil. rublių.

Konkursinis GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS.

Kaina 50c.
Apdarytas 75c.
J. J. PAUKSTIS & CO.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Iš Lietuvos

Naujoji Žagarė, Šiaulių. — Prie pirmosios komunijos 9 dieną birželio mėn. labai iškilmingai priėjo kuopuikniausiai, kuorupingiausiai priengtū 76 vaikų: 35 berniukai ir 41 mergaitė. Nei vieno nebuvo prileista, kuris visiškai nemokėjo skaityti. 20 mokėjo rašyti: 10 bern. ir 10 merg. Blaivybė. Nei vieno vaiko neat-sinako, kuris būtų dar neragavęs kokio nors svaiginamio gėrimo. Degtinės ragavusių buvo 47. Degtinės ir alaus gėrė 39. Naminių alaus visi. 23 buta girtų: nuo alaus 13, nuo degtinės 8, nuo vyno 2. Vienas net 3 sykius buvęs girtas nuo degtinės, kitas du sykius ir trečias sykį nuo degtinės ir sykį nuo vyno. Iš 23 pasigėrusių mergaičių tik 7 iš visų 41; berniukų gi 16 iš 35. Pusė! Nestobėtina: Žagariečiai ne tik patys gerai srebja rudąjį alutį, bet jį ir kudiakams liepia gerti, girdi, busią stiprius.

Birželio 10 d. prigėrė kareivis Juozas X. iš Varšavos gubernijos lenkas katalikas ir palaidotas čia kapuose.

Šingalis.
(„Rygos Garsas.“)

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

Šiomis dienomis J. K. iš vieno Vilniaus lietuvių, žyymas visuomenės veikėjo, gavo tokį laišką:

„Mes čia Vilniuje, šiaip taip kasamės, spiriamės, bet mums labai sunku: truksta inteligentijos pajėgų, o ypač pinigų. Kad ir trošku, kad ir liudna aplinkui, bet gyventi nenuobodu. Iš Vilniaus išvažiuoti nelengva, visi žingsniai sukalti. Tarp vokiečių yra visokių žmonių — ir gerų ir blogų. Simpatingesni karikiškiai, būsuresni valdininkai. Kariškių tarpe yra mokytojų žmonių: filosofų, literatų, dailininkų, ir jie mėgsta paplepėti. — Kas dedasi už Lietuvos, nieko mes nežinome. Lig šiol atėjo „Dabartis.“ laikraštis lietuvių kalba, bet prūsų dvasios. Dabar jau žada leisti ir lietuviams patiems laikraštį: vieną Vilniui, antrą Kaunui. Kymantas ypač kariauja su abivaltelių komiteta. Jis tat sukėlė truksmą abivaltelių komitete, demaskavo lenkus ir iškėlė eikstėnų šunybes. Lenkai buvo susiorganizavę: daug jų paliko Vilniuje, paskui dar privažiavo iš Varšavos ir iš visos Lenkijos. Taip susistiprinę pagriebė jie į savo rankas miestą ir visas jo įstaigas ir pavertė lenkiškomis; nutvėrė į savo rankas miliciją. Tik vienam L. G. pavyko palikti Žvėryno pristavą. Bažnyčioje atvirai buvo daromos panpoleonizmo lituanijos ir kitos lenkiškai patrijotiškos maldos. Ypač daug blogo daro vokiečių kareiviai lenkai iš Poznanės, kurie, užėmę visokias valdininkų ir militar-policieistų vietas, platiną, susidėję su vietiniais lenkais, lenkystės darbą. Vilniuje miesto valdyboje ir milicijos nuovadose lenkų kalba kaip ir oficialinė. Nors buvo įsakyta imti prašymus, paliudijimus ir pranešimus bei kitas raštus ir lietuvių kalba, bet tie iš vokiečių malonės viršininkai užsispyrė ir neėmė. Lietuvių stoji už savo teises, atsidurė byla pas vokiečius o šie ėmė tyrinėti, ir tikimės, kad privers „ponus“ lenkus nusileinti. Ir iš viso vokiečiai, pirma pamalonėję lenkus, dabar ima juos glostyti šurkštesne ranka... dabar lenkų politikai susimąstė, kada sočiai prisirėkojo. Kunigai Mironas, Petrus, Stašys ir Malin-

kevičius dirba išsiujuose: Trakų apskrityje įsteigė apie 200 su viršum mokyklų. Iš pradžių lenkai norėjo ir ten užimti pozicijas, bet jie, susiorganizavę į du Panemunio ir Vilijos rajonų lietuvių komiteto, išvijo juos. Lydos apskrityje čia mokyklų srityje didžiausia kova. Letuviams pavyko ten įsteigti apie 20 mokyklų. Iš Rusijos laišku Vilniuje reta kas teigta.

Tavo Antanas.
(„Liet. Balsas.“)

MUSŲ PABĖGELIAI

Višnis Voločokas. — Netoli miesto, 10 varstų toumo, dvare stovi kariumenės. Joje yra ir lietuvių.

Kareiviai lietuvių liko be velykinės išpažinties. Sekminėse čia buvo atvažiavęs kunigas. Kariumenės viršininkai įsakė paleisti lietuvius pamaldų. Išleido betgi vėlokai: nuėję pamaldų, rado kunigą išvežtą į ligonį. Ir liko be išpažinties daugiau nei 60 žmonių. Antrą kartą kunigas buvo per šv. Joną. Pulko viršininkas įsakė paleisti kareivius, bet skyriaus vyresnysis nebeleido. Tai ir vėl teko likti be išpažinties.

Trokštame, kad atvažiuotų į mus kunigas ir aprupintų mūsų dvasios reikalus. J.

(„Liet. Balsas.“)

Strugi-Bielaja. — Petrų gub. Čionai gyvena apie 200 ištremtųjų lietuvių-pabėgėlių, gelžkelio tarnaujojų, atkeltų iš Lietuvos. Žmonės gyvena vargingai. Seniau čia jokių lietuvių įstaigos nebuvo, tik prieš Kalėdas įsteigta lietuvių pradedamoji mokykla. Lietuviams pinigų (pašalpa!) da lina mokyklos mokytojas (po 6 r. mėnesiui kiekvienam). Pašalpa išgaunant, ištremtiesiems čionai nereikia taip vargti, kaip, padėkim, Voroneže ar kur kitur. Lietuvių mokyklą lanko apie 70 vaikų. Kai-kurie pabėgėlių prisiraše lenkais, nors lenkiškai ir kalbėti nemoka — tikri lietuviai. Jaunimas, kurio čia nedaug, ne labai gerais keliais eina; labai prie rusų linksta. Prieš Velykas lietuvių ir lenkų pabėgėlių „šai-ka“ susikirto su vietinių gyventojų, taip pat tokia Bačo mylėtojų, „šai-ka.“ Lietuviai ir lenkai nugalėjo — užnušė vieną priešingųjų. Baisūs darbai!

Bet yra ir dorų jaunimo, daugiausia merginų. Kad visi tokie būtų!

Karklelis.

Novočerkaskas. — Čia lietuvių pabėgėlių bus tik apie 30 žmonių. Yra tik Rusų ir Lenkų Komitetai. Gyvename, kaip maiše: nei knygu, nei laikraščių čia negausi, pagaliaus, ir tarp savęs nelabai susižinome.

Brangenybė neapsakoma. Cukraus, pav., nei už pinigų negausi, kaulienos svarui — 50 k., ir tt. Sunkus gyvenimas. M. R.
(„Nauj. Lietuva.“)

Rukšnė. Polocko ap. Vitebsko gub. — Rukšnės parapijoje yra lietuvių kolonija, susidedanti iš 253 žmonių. Dauguma jų atvažiavo čia 1885 m., pinkosi dvarų, dvarelių ir štai jau 31 metai čia gyvena. Pirmo jie labai nebrangiai, mokėjo tik 50r. dešimtinę ir net mažiau; žemės gi turi 20 ir daugiau dešimtinių kiekvienas, tik ji ne visur vienoda. Užvis geriausia Gulšicos sodžiaus; tame sodžiuje ir žmonės labiau susipratę, kaip kituose. Nebloga

žemė Rukšnės bažnytkiemio ir Glinikų sodžiaus. Kur-kas blogesnė žemė lietuvių sodžių — Starosielės, Šileikių ir Daliokų. Tų sodžių žemė smėlinė ir todėl derlius buna nepergeras; tautinis susipratimas čia irgi menkesnis, ir jau nebereta, kad lietuvių jaunimas kalbasi tarp savęs gudžiškai. Starosielėje iš 7 ukininkų 2 šlikti ir nors dauguma sodžiaus gyventojų lietuvių, šliktos betgi nemoka lietuviškai. Tai jau aiškiai rodo, jog šie kolonistai lietuvių nemoka kitų priversti, kurie net mano, jog „kurioj šalyj esi, tą ir kalbą vartok,“ nes be savosios galima esą apsieiti. Todėl nei nenuostabu, jog jau čia gimusieji, gyvendami tarp sveitintaučių, pradeda miršti savo kalbą ir po truputį tirpsta savo masėje. Žinau 6 tokius atsitikimus, kad lietuvių išteka už sveitintaučio arba lietuvis veda sveitintautę. Tiktai kurie-ne-kurie jų dar tebeturi gyvų ryšių su Lietuva ir net atsitinka, kad važiuoja pačių jieskoti Lietuvon Svedasų, Kamajų, Rokiškio ir kitosna gretimosna parapijosna, nes iš ten jie čia atvykę. Kai-kurių Gulšicos ir Rukšnės gyventojų net manoma po karės jieskoti kelių Lietuvon. Bet jie patys supranta, kad tai nelengva, kad būtų daug lengviau tai padaryti, jei kokia-nors įstaiga rūpintųsi gražinti kolonistus lietuvių tėvynėn. O argi galima tokią įstaigą inkurti, kaip Lietuvai neturi nei savo autonomijos. Kaip gi galima apie tai galvoti, kuomet del paglemžimo mūsų tautos varžosi stipresnieji kaimynai; kur gi rasti teisybę, jeigu lenkams vyriausybė žada plačią autonomiją, o apie lietuvius nei neprisimena, nors kariumenės stovi beveik ant etnografinės lietuvių ir gudų sienos!

Kadangi lietuvių visur po plačiąją Rusiją galima sutikti, todėl reikia naudotis proga ir registruoti visi kolonistai lietuvių. Rukšnės parapijoje lietuvių 253: Glinikų sodžiuje 13 kiemų, 64 gyventojai, Gulšicoje — 8 kiemai, 44 gyventojai, Starosielėje — 5 kiemai, 28 gyv., Šileikiuose — 5 kiemai, 28 gyv., Daliokuose — 4 kiemai, 28 gyv., Rukšnės bažnytkiemyje — 7 kiemai (su klebonija) 41 gyv., Jakovkos dvare 7 lietuvių, Liachovo dvare 5 lietuvių ir vienasėdyje už sodžiaus Glybočkos 8 gyvent. Rukšnėje klebonauja kun. A. Jareckas, lietuvis. Tarp vietinių gyventojų, o taip pat ir tarp kolonistų lietuvių yra išsiplėtojęs inprotis dirbti ir gerti degtinė. **Ta baisi yda padarė tai, jog kai-kurie liko ištremti del jos ar tik ne Archangelsko gub. Visi lietuvių sodžiai nuo Rukšnės 5—7 varstai toumo, bet jie ne vienoje vietoje, o vienas vienam parapijos krašte, kitas kitame. Prieagančioji lietuvių karta gana didelė, tik, dėja, čia nėra savos mokyklos. Kai-kurie tėvai leidžia savo vaikus net gudų pradedamosiosna stačiatikių mokyklosna („cerkovno-prichodsk.“), kad tik vaikas išmokyti skaityti, rašyti. Jau pernai rudenį buvo norima čia atidaryti lietuvių liaudies mokykla, bet paskiau del mažo vaikų skaičiaus tas dalykas buvęs atidėtas. Dabar-gi, mano padaryta statistika vaikų (nuo 7 iki 16 m.), kuriuos tėvai sutinka leisti projektuojamam lietuvių mokyklon, atsirado 58. Reikia tikėtis, jog Lietuvių Draug. Centro Komitetas įsteigs Rukšnėje pradedamąją mokyklą. Ši gi mokykla suturės lietuvius nuo ištatumo.**

I. Valiunas.
(„Liet. Bals.“)

Paskolų Komitetas. — Jau pradėjo veikti Petrapilyje Pabėgėliams skolinimo Centro Komitetas, kuriame atstovaus Lietuvos Draug. Centro Kom. narys baronas S. Šilingas ir tam tikras ingaliotinis M. Sleževičius.

Vilniaus, Kauno, Plocko-Suvalkų gub. kom. bus Petrapilyje, o Gardino gub. Kalugje. Suvalkų ir Kauno komitetai jau veikia (jų adresas: Kiročnaja 22, b. 3). Svarbiosios paskolų gavimo sąlygos šios: negalės gauti tie, kurie gauna „pajokų“ arba šiaip pašalpos iš valdžios. Galės gauti visi: 1) kurie turi vokiečių užimtame krašte nejudinamojo turto, k. a. namų, žemės ir k.; 2) kurie turi pinigų bankose, neišmokančiose jų dabar del karės aplinkybių; 3) kurių šeimynų vyresnieji paliko Lietuvą, ir 4) kiti, reikalingieji pabėgėliai, kuriais komitetas galės pasitikėti, kad jie skolą gražins.

Skolinama bus iki 6,000 rub. 6 nuoš., 8 metams nuo taikos. Pradėti gražinti reikės praslinkus nuo taikos 3 metams. Kas norės gauti paskolos, tesikreipia į Centro Komitetą ir prašo jo reikalų užsimti (reikia parašyti laiškas ir išdėstyti jame smulkiai visos aplinkybės.

(„Rygos Garsas.“)

Karė Lietuvoje

(Tąsa.)

Vienas iš ulanų ėmė šaukti lietuviškai — „eik šen.“ Mes sukrutę žengėm pirmyn. Paeinam porą žingsnių ir girdim vėl šaukia: „eik šen.“ Mes atsiliepėm, jog jau judam. Taip ir daėjom ligi burelio ulanų. „Musų pirma paklausė vokiškai, paskui lenkiškai. Bet to lietuvių nebuvo, ar jis vėl nuskrido priekin žiurėt, ar neatgijo kazakai. Aš, mokėdama lenkiškai, šiaip-taip išaiškinan tam ulanui, kas mes esam ir kur einam. Kas-žin, ar jis mane suprato, nes aš bent keturias kalbas maišiau: lenkų kalba yra taip jau sunki kalbėt, o dar tokiame atvėryje „ne poliaukui“ ir visai beveik negalima. Vienok mus praleido ir liepė eiti namon. Dar paklausė, ar toli kazakai ir kame apkasai. Atsakėm, jog apkasai dar 10 verstų, o kazakai už versto, nors ištikrųjų jie buvo jau 6—7 verstai atstumo. Bet mums taip pamokė du vyrai, — sakėsi Raseinių pavieta, kuriuos nesenai sutikom; gal jie taip mums liepė sakt, kad vokiečiai jų neuzvėytų, ar iš prityrimo — kas juos žino.

Atsikratę nuo teutonų, ėjom

jau linksmesniai toliau, bet geriau butum padarė, kad but sukę atgal vyžas. Bet vildamiesi pamatyti vokiečių „civilizaciją,“ to nedarėm. O kojose kaip sopėjo. Dabar suprantu, kaip tai yra kareiviui sunku maršuoti tokiuose atsitraukimuose. Pats ant savęs neištyręs ko-nors negali kalbėti ir atjausti dalyką.

Tiltai visi ant kelio buvo išplaišinti, ir kolei mes persiritom per du upelius tamsoje, tai daug laiko išėjo. Tik sprandus palei rastašs nenusisukom — tai nedyvai. Laukdami viens kito, reikėjo trepsinėti, lyg žiemą nuo šalčio, nes kaip sustoji kojomis judinti, regis jos ir pavirs medinėmis.

Vistiek atvykom Subačiūn laimingai. Tuoj mums imeinant atsirado keturi teutonai aplink su karabiniais rankose, kurie mus yt karalius nulydėjo pas oficerių. Vėl kokį lenką sumėskerioje, ėmė mus jautinti. Bet tą pačią istoriją gavo girdėti, kap ir tas ulanas. Tada davė mums po kareivį, kuris mums parodė musų namus, o gal saugojo, kad mes pro kitą galų miestelio nenuidumtume į Rusiją.

Gerai išsimiegojęs, anksti rytmetyje atsikėliau apsidairyti kaip einasi Subačiūn po kryžievių letena. Ant gatvių visur žydai pulkuojasi, erza. Mat, vokiečių kareiviai vakar bejieškodami kazokų, apvalė keletą žydų krautuvių, langus ir duris kai-kuriems išdaužė — tiems, kurie nesuskubo jų greit įleisti. Vienok atrado 5 rusų kareivius, kurie baisiausiai nuvargę ant kapinių miegojo.

Nuo rusų rekvizavo tik sviestą ir duoną, bet ir tai broliškai: pusę mums paliko, o kitą pusę tarp savęs dvių pasidalino. Beje, dar liktarną išnešė pasišviesti.

Jie atėjo vakare 31 rugpj. Jokio mušio nebuvo: tik kazokai buvo užlipę ant kirkos pažiūrėti, ar toli vokiečiai. Pamatę vokiečius, kazokai ėmė iš revolverių pleškinti, bet negaudami atsakymo užsėdo ant arklių ir nuėjo. Tas buvo tik prieš saulės leidimąsi. Tiltas per ežerą buvo išplaišintas, taigi prijogę teutonai brido per ežerą. Pirmas vienas perbrido su mergaite maža nešinas, kurią paleidęs perlėkė per Senojo Subačiaus gatves revolverį atstas. Nieko blogo nesigirdint, atbrido ir pėstininkai ir daugiau ulanų. Ulanai nuėjo toliaus kazokų vyties, o pėstininkai ėmė jieskoti po grėčias priešininko. Taip Subačius ir teko sveikas ir nesudegintas vokiečiams.

Vyt. širvydas.

(Toliaus bus.)

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Harmonijos choro vakarėlis. — Spalio 15 d., nedėlioje po pietų, Harmonijos choro nariai turėjo draugišką vakarėlį Draugelio salėje, 73 Grand St. Vakarelyje buvo ir pašalinis atsilankė. Susirinkę visi gražiai linksminosi, šoko, žaidė, dainavo ir t. p. Ant 9 val. ėjo vakarienės valgyt; nors vakarienė buvo ne „aristokratiška,“ bet atrodė, kad visi buvo pilnai užsiganėdine. Kiek užsikandus, prasidėjo pasikalbėjimai. Nors šiame vakarelyje nesirado inteligentų-kalbėtojų, bet visi kalbėjo pagal savo išgalės.

Pirmiausia vakaro vedėjas p. J. Butėnas perstatė Harmonijos choro pirmininką A. Lapinską,

kad šį-tą pasakytų. Jis trumpai ir aiškiai nurodė šio choro nuveiktus darbus ir kokią naudą Brooklyno jaunumom. Jis atnešė iki šiam laikui. Paskiau kalbėjo p. R. Kručas, kuris nurodė tulų narių partiviškumą, kurie daug tokiu draugijai nesmagumų suteikia; jis sako — „bet dabar tų narių jau nėra, tokiu budu galima tikėtis, kad Harmonija jei negeriaus gyvuos kaip išpradžios (Scenos Myl. choras), tai nors tiek pat.“ Paskiau kalbėjo p. Vidžiunas iš S. Brooklyno, kuris nurodė, kiek blėdies atneša partiviškumai; paminėjo net kaslink Liet. Dienos nesutikimą ir ragino Harm. narius, kad neįsileistų į partijas, bet veiktų išvien, kaippo vienos draugijos draugai, nežiu-

rint ar socialistas, katalikas ar tautietis; — visi turi būti Harm. nariai, o ne kitokie.

Taipgi trumpai kalbėjo pp. J. Žingžda (Harm. išdininkas), M. Kičas, A. Česlauskas, Ragažinskas, Klaniunas ir J. Butėnas, Harm. sekretorius, kuris nurodė dainos svarbumą.

Nors mokytojas p. Strumskis nepribuvo delei kokių ten kliūčių, tačiau choras ir vienas sudainavo keletą dainelių gana gerai; paskiaus dar pasiūkio, pažaidė ir visi užsiganėdinę išsiskirstė namon.

Dabar Harmonijos choras mokymasi „Kornevilio Varpus“ — trijų veiksmų operetę. Kadangi veiklas svarbus ir daug žmonių reikalinga veikime, todėl pagalbon užkvietė C. Brooklyno chorą, kuris ir sutiko pagalbėti lošime „Kornevilio Varpus“.

Harmonija dar priima ir naujus narius, kurie mylėtų prisidėti prie veikimo. Repetacijos laikomos utarninko vakarais Palace Hall, 93 Grand Str. Į šį chorą patartina prisidėti visiems dailos mylėtojams, nes tai vienas iš seniausių chorų Brooklyne ir daugiausia nuveikęs dailos srityje.

Dailos Mylėtojas.

PATERSON, N. J.

Trukšmingos prakalbos. — Spalio 14 d. SLA. 101 kp. turėjo prakalbas, sulg SLA. V. apskričio paskelbto maršruto. Kalbėtoju buvo p. J. Lutkauskas.

Kalbėtojas gana aiškiai ir vaizdžiai išgavildeno SLA. tikslą ir nurodė kokią naudą turi mūsų vientautė, kurie priguli prie S. L. A. Taipgi ragino visus prie lavinimosi, prie apšvietos.

Pradėjęs kalbėtoju aiškinti, kiek reikia mokėti būnant SLA. nariais ir kiek gauni laike ligos ir posmertinės, vienas žmogelis, truputį užsinašpavęs, pradėjo bambėti... — matomai, degtinė nedavė ramybės. Vakaro pirmininkas mandagiai paprašė, kad jis nusiramintų, bet kur tau? — Tuomet vakaro tvarkdariai liepė nusiraminti arba apieisti svetainę. Nenuoramus žmogelis pradėjo dairytis, kur duris... bet p. L. Tacionis, matomai, norėdamas parodyti savo spēlą ir kaip „lojaris“, žinodamas visas tiesas (jisai mėgsta save taip „tūtuoti“), griežė nenuoramų žmogelį ir pradėjo testti laukan iš svetainės.

Tarp tamsaus žmogelio ir „lojario“ prasidėjo sunki kova; — „lojaris“ emė viršū... Gi išmestas „Raulas“ smuržęs labai nešvariai sušuko, ant ko p. Tacionis atsakė: „Tylėk, ar nežinai, kas aš!“ Kitaip gausi 3 mėnesius kalėjimo.

Turiu pažymėti, kad minėtas neramumas „Raulas“ dar neseniai prigulėjo prie vietinės LSS. 65 kp.; matyt „prasilavinavo“.

Galop lermas aprimo. Kalbėtojas ramiai ir nuosekliai tęsė savo kalbą.

Prakalbai užsibaigus, jau ne kokie ten „Raulai“, bet vietiniai „socialistai“ pakėlė lermą.

Mat, kalbėtojas, baigdamas savo kalbą, kvietė vietos lietuvius kaip galint tinkamiau ruošties prie Lietuvos Dienos. Gi p. E. Kindera pradėjo „aiškinti“, kad, girdi, „susipratę“ lietuviai negali dalyvauti susirinkimuose delei Lietuvos Dienos, nes tie susirinkimai laikomi parapijose svetainėje, kur kun. Švagždyš noris užimti pirmąją vietą.

Kartu su p. Kindera dar du „draugai“ pradėjo „aiškinti“ tautiečių nesusipratimus bei klebono nemandumą kaslink „so-

cialistų“ ir tt. Trumpai sakant, mūsų „draugai“ iš papratimo, pakėlė tikrai „pirmeivišką“ lermą.

P. Girininkas.

CLIFFSIDE, N. J.

Rupesniu SLA. 70 kp. spalio 10 d. buvo sušauktas vietos draugijų (SLA. 70 kp. ir Sv. Franciškaus) atstovų susirinkimas, kuriame išrinkta Lietuvos Dienos rengimo komitetas iš šių ypatų: pirm. — K. Steponavičė, pagelb. — J. Vaičiūlis, I sekr. — V. Vaičiūnas, II sekr. — K. Grinius, išdin. — S. Ruzgis, izdo globėjai — L. Pocius ir J. Vaičiūnas, presos nariais — K. Steponavičė ir J. Vaičiūlis.

Iš svarbesniųjų nutarimų buvo sekantys:

1) Liet. Dien. aukos bus renkamos pagal A. C. L. kom. nurodymus, bet su pastaba, kad A. L. C. Kom., siunčiant aukas Lietuvon per Raudonąjį Kryžį, privalo neužmiršti nors treč-dalį aukų pasiųsti Agronomijos ir Teisų Draugijai Vilniuje.

2) Sušaukti viešą ant 25 d. spalio susirinkimą ir užkvietti į žemesnius anglius ir lietuvius kalbėtojus.

3) Vietinis Liet. Dien. Komitetas turi pasirūpinti iš valdžios leidimą, aukas rinkti Liet. Dienoje šių miestelių: — Cliffside, Edgewater, Fairview, West New York ir Union Hill.

Todel, broliai ir sesutės, subruskime prie šio svarbaus ir labdaringo darbo ir pasidarbuokime visi šios apeliokės lietuviai aukų rinkime Liet. Dienoje. Už tai atmins mūsų broliai, kurie dabar miršta badu ir be paliovos šaukia si mūsų pašalpos. Todel pasidarbuokime ir parodykime savo mielaširdingumą nors toje dienoje (lapkr. 1 d.) delei savo tėvynainių.

Čičkų Kazys.

NEW BRITAIN, CONN.

Spalio 8 d. turėjome progą matyti p. A. T. Račiūno naujus krutanius paveikslus. Jį pakvietė SLA. 4-tas apskritis po Connecticut valstijos SLA. kuopas. Paveikslai gan indomūs. Priegtam, daug paveikslus pagražina p. ni Račiūnienė dainelėmis, — josios žavėjantis balsas duoda pilną užganėdinimą publikai. Publikos atslankė apie 600 yp.; girdėties, kad gerokai pelno liko vietinei SLA. 34 kp.

Pas mus, kaip girdėtis, Lietuvos Diena bus pasekmingai atlikta, nes visos draugijos, parapija ir socialistai darbuojasi išvieno. Garbė New Britaino lietuviams!

Newbritainietis.

CAMBRIDGE, MASS.

Spalio 12-tą dieną draugystė Šv. Juozapo surengė savo metinį balių Institutė salėje; jaunimas turėjo gerą progą gražiai pasilinksmiti po vasaros karščių. Publikos buvo susirinkę pusėtinai. Kaip matyti, visi buvo pilnai užganėdinti. Taipgi buvo patėmyta, kaip salėj sustojęs burelis Lietuvos vyrų bei moterų, šnekučiavosi tarpe savęs, — girdi, „Mes čia esam laimingi, esam sotūs, pasirėdę, balius keliam, o mūsų tėveliai, broliai ir seselės Lietuvoje, badu galbut miršta.“

Birutės Gėlė.

LAWRENCE, MASS.

Spalio 2 d., vietos L. Š. F. K. — tas pasiuntė į Vilnių \$500.00 Dr. Basanavičiaus, J. Vileišio, J. Biržiškos, J. Šaulio ir A. Smetonos vardu; kiekvienam po \$100.00, išdaliniui nuo karės nuk. lietuviams. Pinigai pasiūsta per „The Jewish Private Relief Transfer

for War Sufferers“ komitetą, N. York, N. Y. Nepersenai tas pats komitetas išsiuntė \$500.00 į Petrogradą. Komiteto izde dabar, pridėjus nuo p. Mართaus prakalbų surinktus pinigus, randasi apie \$180.00. Kaip tik gaus žinią apie pasiųstų pinigų priėmimą, K—tas mano pasiųsti tuoj ir paskutinius.

Spalio 15 d. p. Čibo svetainėj atsibuvo TMD. 7 kp. parengtos prakalbos. Kalbėjo viet. „Sal-džiausios Širdies Viešpaties Jezaus“ naujos liet. parapijos kun. Mickevičius. Kalbėjo dvejais atvejais: pirmą — apie TMD. naujindumą, paskui apie Lietuvos Dieną. Žmonių buvo prisikimšus pilna svetainė — apie 600 yp. Prie kuopos prisirašė keli nauji nariai.

Toliaus Sandaros ir TMD. kuopos renkia visą eilę paskaitų. Sumanymas taip pat yra sukviesti visų vietos draugijų parinktas ypatus sutverti tam tikrą Lavini-mosi ir Apšvietos komitetą, kuris rūpinsis gavimu svetainės, rengi-mu prakalbų, paskaitų, etc. Sumanymas labai puikus, bet nežinia, ar įvykęs jis galės išsilaikyti. Nes tamsus politikavimas pa smus ir geriausias užmanymas sugriaua. Jeigu žmonės, suman-tytojai, būtų užtektinai apsišvie-tę, arba bent norėtų tikrai apsiš-vesti, — kitas būtų reikalas, tačiau, kaip dabar dalykai mūsų tarpe dedasi, sunku tikėti, kad ir švenčiausi darbai taptų pas mus įvykdomi. (Bet prisidėsim prie darbo, nežiurint ant nieko, o rezultatą matysim vėliau.)

Spalio 28 d. yra rengiama virš-minėtos lietuvių naujos parapijos milžiniškas balius. Ant 18 lapkričio ALTS. 12 kp. rengia su koncertu teatrą. Mėgėjai-artistai yra užkvieti iš So. Bostono po vadovystę gerb. M. Petrauskis. Visi, kaip vietos, taip ir apeliokės miestelių Haverhil, Lowell, Mass., Nashua, N. H. ir iš kitur, užprašomi iškalno atsilankyti, nes atsibus labai puikus teatrališkas vakaras. Teatras su koncertu atsibus Central Hall, Monmouth St. Apie tai, tačiau, bus savu laiku aiškiau parašyta.

Apie busimus Lawrence'o lietuvių pažymėtus visuomeniškus darbus pranešiu vėliau.

Z. J.—kas.

SCRANTON, PA.

Reikale Liet. Dienos Amer. — Jau trys susirinkimai atsibuvo; sekantys bus laikomi kiekvieną panedėlj, 7.30 val. vakare Šv. Juozapo Liet. parap. svet. Komitetas jau išrinkta. Organizavimas rinkėjų jau prasidėjo — jau suorganizuota apie 200 ypatų. Atsišaukti į R. Katalikų bažnyčias bei kunigus pavesta kun. J. Kurui. Atsišaukti į protestonų kunigus, prašyti miesto gaspadoriaus leidimo, prašyti Chamber of Commerce leidimo kolektuoti po krautuves, atsišaukti į svetimtaučių organizacijas reikale organizavimo rinkėjų bei prašymo aukų, prašyt miesto Court'e tai dienai valdybai kambarį ir taip visokius reikalus atlikti pavesta Dr. J. Šliupui ir A. Sodeikai.

BroLIAI ir sesers, subruskime! Neatsidėkime ant vieno ar dviejų, dirbkime visi — ypač, jaunime, stokime darban, pasižadėkime būti rinkėjais, nes nuo mūsų prašo mūsų broliai, sesers, tėvai, močiutės, pažįstami.

Je kuriuos nepajęgsime suorganizuoti, maloniai kviečiame patiems užsiregistruoti virš-minėtoje svetainėje, arba pas raštininką A. Sodeiką — 1807 N. Main Av.

A. B. S.

BALTIMORE, MD.

Spalio 14 d. buvo surengtas balius merginų bei moterų draugijos Rutų ratelio. Balius buvo be svaigančių gėrimų. Publikos buvo susirinkę apie 300 yp. Mat, buvo garsinta, kad balius bus tikrai lietuviškas, su lietuviškais šokiais ir žaidimais ir kad tą viską išpildys moters bei merginos. Žinoma, toks apgarsinimas ir sutraukė daug publikos.

Bet, nors ir buvo garsinta, kad balius bus tikrai lietuviškas, tačiau nieko tokio lietuviško nebuvo. Tiesa, buvo šokta neva lietuviškas suktinis, bet daug geriau būtų buvę, kad jo visai būtų nešokę, nes iš lietuviško suktinio padaryta indijonišką mašiatienę, kadangi vieni skerečiavo koki t anglišką šokį, o kiti, šokdami neva suktinį, šoko augščiau žmogaus galvos ir be jokios tvarkos lakstė po visą svetainę; kurie gi tikrai šoko suktinį, tai tų nebuvo galima nei pastebėti tame sukuryme.

Žinoma, šitokis „suktinis“ darė labai nemalonų įspūdį ant žiūrėtojų. Buvo dalinami ir „prašai“, bet ne už lietuvišką „suktinį“, o už angliškąjį valsa. Taip pat buvo ir lakiojanti krasa — kas daugiau gavo atviručių, tas gavo ir dovaną. Bet ir čia nebuvo lietuviškumo, nes atvirutės buvo angliškos, o dovanos saldainiai.

Man išrodo, kad daug lietuviškiau būtų buvę, jeigu „rutietės“ būtų vieton anglišku atviručių turėję lietuviškų, kurios neša dvigubą naudą — nuo lietuviškų atviručių eina dalis pelno ir sušelpimui del karės nukentėjusių, o taipgi lietuviškos atvirutės daro daug malonesnį įspūdį, nes jų išvaizda yra daug gražesnė. Vieton saldainių geriau būtų buvę užrašyti koki naudingą laikraštį, nes gavęs tokia dovaną, tai ne tik kad atmintį būtų turėjęs per koki pusę metų arba per metus, bet dar ir dvasišką naudą. Aš tikiu, kad mūsų „rutietės“ kitą sykį, darydamos kokią pramogą, pasistengs padaryti lietuviškesnę, negu kad šis balius. Už šitą gi „rutietės“ reikia pripažinti garbę, kad jos buvo surengusios be svaigančių gėrimų, kas davė gerą pavyzdį ir kitoms draugijoms.

P. J.—as.

ADA, OHIO.

Jau daugiau kaip metai laiko, kaip lietuviai moksleiviai pradėjo lankyti šią mokyklą, bet apie ją mažai kas buvo pranešta lietuviškose laikraščiuose, — taigi norėčiau šitą pranešti lietuviškai jaunuomenei. Kiek man teko patirti per pereitą metą apie šią mokyklą, tai ji yra viena iš geriausių lietuviams prieinamų mokyklų Suvienytose Valstijose. Mokestis už mokslą per metus yra tik 52 dolariai. Kambarys taipgi neatseina daugiau kaip 40 iki 45 dolarių per metus. Valgymas, augščiauasiai, 120 dolarių per metus. Taigi, iš to mes visi galim aiškiai suprasti, kad išlaidos per metus yra nelabai didelės. Beveik kiekvienas jaunas lietuvis gali pastoti į šią mokyklą. Čia nėra reikalaujama jokio palindijimo ar moksliško laipsnio, — pakanka, jeigu gali kiek paskaityti ir sukalbėti kelis žodžius angliškai.

Dabar čia randasi aštuoni lietuvi moksleiviai, kurie jau turi suorganizuavę Lietuvos Moksleivių Literatišką Draugiją. Jos tikslas susipažinti plačiau su Lietuvos istorija, literatūra ir supažindinti anglius su Lietuvos praeitimi ir su jos dabartiniu padėjimu.

Taigi, broliau-lietuvi, tau kelias

yma atdaras prie augštesnių idėjų ir geresnės ateities visai už mažus iškaščius. Nelaukęs nieko, atvažiuok į šią mokyklą, kuri tavo prirengs prie geresnės ateities ir laimės. Mes tavo priimsime į savo tarpą ir gelbėsime, kiek katras išgalėsime. Rašyk mums laišką, klausdamas platesnių žinių apie šią mokyklą, o mes pasistengsime kuoaiškiausiai atsakyti į tamstos klausimus.

Jonas Kaulinas.

403 S. Main St., Ada, Ohio.

CLEVELAND, OHIO.

Praslinkus vasarai, pradeda tarp lietuvių smarkus judėjimas — teatrai, koncertai, prakalbos, paskaitos ir įvairūs baliiai, taip kad beveik užimti visi nedėdieniai net iki po ateinančių Velykų. Kaip matyti, tai ir šiaip dienoms vakarais atsibus nemažai prakalbų bei paskaitų. Žodžiu, clevelandiečiai veikia išsijuose.

Šiuom tarpu Clevelando lietuvių daugiansiai užimti Lietuvos Diena, kuri atsibus 1 lapkričio. Tautininkai su katalikais beveik visuomet dirba išvien visokiuose tautos reikaluose, taip ir dabar visi stengiasi, kad viskas geriau išeitų. Delei to turi išrinkę veikiančią komisiją, kuri stropiai darbuojasi.

Spalio 8 d. Clevelandą aplankė gerbiamieji svečiai — p. M. Yčas ir kun. J. Žilinskas; prakalbos atsibuvo „Flynn“ svetainėje, kur yra apie tris šimtai sėdynių. Plakatuose buvo garsinama, jog duris bus atdaros nuo 6 v. vakare, o pradžia nuo 7 v. (reikia pridurti, kad delei laiko trumpumo rengėjai negalėjo gauti didelės svetainės). Žmonės, norėdami išgirsti gerbiamų svečių kalbas, pradėjo rinkties svetainėn nuo ketvirtos valandos, idant užimti sėdynes, o apie šeštą valandą žmonės plaukinti užplaukė — visi laiptai buvo užkimšti; visi skubinošį vidun, kas padarė nemažą baimę svetainės savininkui. Bet svetainėn vis spaudėsi žmonės, nežiurint, kad buvo aiškinta, jog vietos nėra. Galop savininkas turėjo užrakinti duris. Tuomet prie svetainės durų susirinko apie 400 žmonių, kurie tik tuomet pradėjo skirstyties, kada policistai pradėjo prašyt. Svetainėn buvo susikimšę apie 700 žmonių.

Gerbiamieji svečiai plačiai aiškino apie lietuvių vargus; — vienu žodžiu, jų kalbos buvo jausmingos ir ne vienam klausytojui išspaudė ašaras. Nors buvo susikimšę, vienok visi atidžiai klausėsi; ilgai-ilgai jų kalbų clevelandiečiai negalės pamiršt.

Ankų nukentėjusiems nuo karės surinkta \$455.30.; prie durų už įžangą — \$100.05; už svetainę ir kitas išlaidas \$36, taigi viso nukentėjusiems nuo karės liko \$519.35c. Žinoma, jeigu but buvusi didesnė svetainė, tai but surinkta apie tukstantį dolarių.

Kaip matyti, tai clevelandiečiai beveik sukerta kitas didesnes lietuvių kolonijas. — Lietuvių Clevelande priskaitoma apie 15,000; bet inteligentų čia visai mažai. Butų gerai, kad Clevelande apsigyventų geras lietuviškas gydytojas, geras dentistas bei šiaip gerų inteligentiškų tėvynainių.

Beje, kaip girdėti, dauguma Clevelando lietuvių rengiasi „po karėi grįžti į tėvyne-Lietuvą.“

Nemuno Banga.

GRAND RAPIDS, MICH.

Spalio 8 d. po pietų buvo visuotinas susirinkimas kaslink Lietuvos Dienos 1 lapkr. Susirinko

po tris delegatus (ir pirmininkas) iš visokių dr-jų ir kuopų katalikiškų, tautiškų ir socialistiškų. Po didelių barmių, nustatius susirinkimo tvarką, sutikta aukos rinkti toje dienoje pagal Centralinio komiteto Wilkes Barre nurodymo. Tapo išrinkta valdyba, kuri darbuosis tame reikale po Grand Rapids ir aplinkinius miestelius.

Spalio 9 d. viename angliu laikraštyje pasirodė pranešimas, kad jau Lietuvos Šelpimo Fondas turi išėmęs iš miesto pavelijimą, net 4 dienų spalio rinkimui aukų ant 1 lapkričio. Mat, socialistai nors susirinkime dalyvavo išvien, bet niekam nesakė nieko ir su paratariančių, gavo pavelijimą ir šais tulų dr-jų pirmėdžių, jiems laukia rimtai rinkti aukas.

Kuomet nuėjo visuotino susirinkimo pirmėdis A. J. Bernotas ir kunigas J. Gervickas ir paaiškino dalyką miesto valdžiai kaslink tos dienos, kad Gr. Rapids lietuvių susitarė visi išvien rinkti aukas ir tik vienas tas susirinkimas yra paskyres atlikti tvarkymo darbą, tada miesto valdyba prižadėjo, ištyrusi dalyką, sulaukyti pirmiau duotą pavelijimą ir leisti veikti sulg visų lietuvių nutarimo.

Korespondentas.

W. FRANKFORT, ILL.

Šitas miestelis nedidelis, bet jame gyvena pusėtinai burelis lietuvių, tarp kurių yra gerai pasiturinčių ir prakilnių.

Čionai beveik visi lietuviai dirba angliakasyklose, nes nėra dirtuvų. Apeliokėje yra šešios angliakasyklos, kurios nebiliausiai dabar dirba.

Mus miestelis yra „sausas“, tai negalima laikyti saliuą ir parduvinėti svaigančių gėrimų. Tik kaip-kur slapčia parduvinėjama. Tokių vietų čionai netruksta. Tarp parduvinėtojų yra lietuvių ir kitataučių. Kaip išrinko naują majorą, tai pradėjo jis darbuoties, kad išnaikintų tokias vietas, mušdamas butelius ir išlaistydamas rudį, kur namuose rasdamas, arba užtikdamas kur vežimus pilnus vežant į katruos namus. Kelis pilnus vežimus uždarė į „kalabuzę.“ Del šių dalykų daug ginčų ir nesutikimų kilo tarpe visų.

Pas mus nedėlioje, spalio 8 d., svečiai, ponas Bulota, Bulotienė atslankė gerbiamieji iš Lietuvos ir lietuvių garsi rašytoja Žemaitė, rinkdami aukas nukentėjusiems lietuviams nuo karės Europoje. Paskė puikias prakalbas apie karės baisenybes ir nukentėjusius žmones. Prisirinko lietuvių beveik pilnas teatras. Visi gražiai ir ramiai užsilaikė per visą laiką. Ankų surinko vieną šimtą dolarių iš kurių \$18 į Žiburėlj, drauge šelpiant nuo karės nukentėjusius moksleivius Lietuvoje.

Po prakalbų visi išsiskirstė, ramiai, užsiganėdinę, kad nors kiek gali pagalbėti lietuviams, nukentėjusiems nuo karės.

West Fronkforto Lietuvė.

CLINTON, IND.

Spalio 12 d. atsibuvo iškilmingas apvaikščiojimas šimto metų sukaktuvių nuo prijungimo Indanos valstijos prie Suvienytų Valstijų. Šitame apvaikščiojime gan skaitlingai dalyvavo ir lietuviai. Apvaikščiojime buvo reprezentuota 18 tautų.

Tik gaila, kad tarpe lietuvių nėra sutikimo, o tai vis padėkavojojant mūsų darbininkų „vadovams“ — socialistams; tačiau lietuviai vis giliau pradeda pažinti tuos „geradarius-mokytojus.“

Paukštukas.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Išleista kas sėdėda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvenytose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKŠTIS & CO. (Inc).

120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2471 Greenpoint.

LIETUVIŲ DIENA.

Prasidėjęs šiais pasauliniais kare, mes amerikiečiai nuėjau, kad mūsų tėvynėje esantiems broliams, seserims ir tėvams prisieis pamešti didžiausius vargus, didžiausias nelaimes. Palengvinimui tų nelaimių buvo pradėta rinkti aukos, įsteigti įvairūs fondai ir tt. Bet mes per šiuos du metus dirbome tikrai tarp savo žmonių, tik mes saviems aukavome. Pasaulis į mus neatšizvelgė, mus nešelpė. Tas nukentėjęs nuo karės tautas, kurios buvo geriau susiorganizavusios ir platus pasaulis pradėjo šelpti. Milžiniški pinigai buvo surinkti sušelpimui Belgijos, Lenkijos, žydų ir tt. Lietuvą gi apart mus — niekas nešelpė.

Pasidaravimu Pennsylvaniai lietuvų pagaliaus ir lietuviams Amerikoje likosi duota Lietuvos Diena, kurioje mes liuosai po visą Ameriką galėtume iš svetimtaučių rinkti aukas. Nušvito lietuvų akis, subruzdavo visos lietuvų kolonijos darbuoties.

Bet vėl nelaimė. Prasidėjo nesutikimai tarp lietuvų, ginčai. Bet pagaliaus svarbiausiose kolonijose — Bostone ir Didžiamame N. Yorke visi susitaikė, visi eina kartu išvien. Nebeminėkime, kas buvo kaltas, kas teisus — bet jei jau susitaikėme, tai ir dirbkime darbą. Dabar jau mažesniųjų kolonijų lietuviams nėra pamato eiti paskirai.

Ši Lietuvos Diena ir parodys, kaip labai mes mylime savo kraštą, savo žmones, savo tautą. Ši diena parodys mums patiems ir svetimtaučiams, ar verti mes gyventi, ar nuskirti mirčiai, kaip mirė daugelis tautų. Ši diena parodys mums, kiek mumyse yra gyvenimo energijos, kad kovoti su visais smugiais, krintančiais ant mūsų.

Todėl kiekvienas lietuvis ir lietuvi tą dieną turi pašvęst Lietuvai; visi, neišskiriant nei vieno, turi tą dieną eiti rinkti aukas dirbti del labo savo tautos. Jei kas ir negalėtų del kokios nors priežasties pasiliuosuoti nuo kasdieninio darbo, tai bent tegul tos dienos užpelnas eina Lietuvai.

Ir mes tikime, kad lietuviai pasirodys lietuviais.

RINKIMAI ARTINASI.

Tiktai keletas dienų skiria mus nuo lapkričio 7 d. — vieno svarbiausiųjų politiškojo Amerikos gyvenimo nuotikių. Nuo to, ką pasa-

kys balsuojančioji Suvenytų Valstijų visuomenė toje dienoje, priklausys didžiausios pasaulyje respublikos likimas sekantiems keturiems metams, o, rasi, atšizvelgiant į dabartiniojo laikotarpio svarbumą tarpautiniame gyvenime, tą dieną šios šalies balsuotojų padarytasai nuosprendis turės dar toliau siekiančias pasekmes, galinčias nuodugnai atsiliepti visame šalies gyvenime ilgam laikui.

Nuo to, ką Suvenytų Valstijų žmonės pastatys prie valstybės vairu ir kam suteiks vadeles rankosna, priklausys dideliame laipsnyje gerbuvė milijonų žmonių, tarp kurių randasi šimtai tūkstančių lietuvių, gyvenančių šioje šalyje. Lapkričio 7-tos dienos nuosprendis gali reikšti milijonams varguolių užtektiną duonos kąsnį arba gali tuos pačius milijonus mesti į didelio vargo bei skurdo masrus. Tos dienos nuosprendis gali reikšti ramybės palaimą arba staiga pavojingai arti prilinkusią karės šmėklą, metančią grumojantį tamsų šešėlį ant tūkstančių šeimynų laimės.

Pasaulio gyvenimas audrotas šiuo metu. Kraujais, ginklu klegėsiu, kanuolių šovinių dumais aptraukta pasaulio padangė. Nežinia, kas rytoj laukia. Kelias tautoms, ypač Suvenytų Valstijų didumo, pavojingas. Nuo žmogaus, kurio globai bus pavesta šalies vadovybė, labai daug priklausys pasekmingumas valstybės kelionės pavojingais ir sunkiais gyvenimo keliais. Nuo to žmogaus — Suvenytų Valstijų prezidento — priklausys, kokion linkmėn ir kokių keliu valstybė nueis. Ir lapkričio 7-tą dieną Suvenytų Valstijų pilietijai bus pašaukta pasakyti, kurį žmogų jinau nori pastatyti savo vadovu ir savo palaimos globėju. Buvo pašaukti visi, bus pašaukti ir lietuviai piliečiai tarti savo žodį.

Todėl svarbos momentas turėtų pritraukti kiekvieno lietuvi atidą, nes nuo to momento labai daug priklausys išrišimas klausimo, ar tūkstančiai lietuvių džiaugsis geraiis uždariais ir palaima, ar miniomis vaikščios nuo vienos dirbtuvės prie kitos jieskodami nors mažo darbo duonos kąsnį ingyti.

Kiekvienas supranta, kad šiandien lietuviai turi daug reikalų sąryšyje su tolimoje gimtinėje karės užgautais savo broliais-santautiečiais, baisy vargą bei skurdą kenčiančiais ir labai pašalpos reikalingais. Didis, svarbus ir prakilingas tai darbas — savo broliams sielotis, jų

likimu rupintis. Didis ir reikalingas tai darbas.

Bet ir savim, savo reikalais rupintis pridera. Nesirupinant, nebus kas pačiam turėti nei reikalaujančiam broliui duoti.

Ir todėl turėtume dabar Amerikos lietuvių spaudoje matyti, greta nukentėjusios Lietuvos bei nelaimingųjų lietuvių reikalų, taipgi savų reikalų, savo likimu rūpesties atspindį — matyt jį plačiai ir prideramai apkalbėta ir nušviesta. Musų spauda atkartotinau ir dažnai ragino Amerikos lietuvius prie pilietybės. Nuoseklumas reikalauja, kad šalies politikos eiseną būtų prideramai nušviesta ir tiems lietuviams piliečiams paaiškinti, idant kiekvienas balsuojantis lietuvis *sužiniau* galėtų eiti lapkričio 7 d. prie didžios savo pilietiškos priedermės atlikimo.

Svarbi tai mūsų laikraštijos priderystė. Nebūtų priderama pasakius, jog tai viena vyriausių Amerikos lietuvių spaudos priedermių. Ar jinau prideramai atliekama? Ar musų laikraščiai užtektinai atidos pašvenčia šiai svarbiai musų reikalų kerčiai?

Šie klausimai dera nevien laikraščiams. Dar labiau dera jie musų visuomenės veikėjams, išsisklaidžiusiems skaitlingose lietuvių kolonijose. Jiems, vietų veikėjams, lygiai su laikraštiniškais, jei dar nelabiau, privalus yra šisai darbas.

Gal nemalonus yra atsakymas į tuos klausimus, bet mes jį matome. Kas seka aplamąjį Amerikos viešąjį gyvenimą ir arčiaus prie lietuvių visuomeninio veikimo stovi, tas žino ir mato, kaip mažai politiškieji klausimai, siubuojuojantieji visą šalį, atsiliepia pas Amerikos lietuvius. Tik retkarčiais vienakita svarbiausiųjų politiškojo gyvenimo problemų randa silpną atgarsį netyčiomis pasitaikančiame paminėjime ar straipsnyje.

Skaitlingi ir įvairūs „politiškieji klubai“, kurių yra kiekviename didesniame lietuvių naujokyne, nerodo prideramojo jiems veikimo. Atlikdami vieną svarbų darbą, — didinant lietuvių piliečių eiles, nors toli-gražu nevisi ir tai atlieka, — ant rąjį tolygaus svarbumą darbą — vesti politiškaį tų piliečių veikimą — jie palieka antroje ar dar tolimesnėje eilėje. Priežastis gali būti tam įvairios, vienok faktas pasilieka faktui. Daugelis musų pilietiškojo organizacijų mažai arba nieko neveikia. Daugelis tiktai ant popieros gyuoja. Kai kurios pilietiškos-politiškos organizacijos yra vieno-antoro apskresnio vyro panaudojamos kaip įrankis asmeniškam politikam likimui ir savo asmeniškam gerbuvii pastatyti. Bet jokio platesnio, tikrai visuomeniško veikimo neapsireiškia. Tai puola akin ypač dabar, kuomet politiškasai puodas visoje Amerikoje virte verda.

Ir dabartiniame momente politiška-visuomeniškas Amerikos lietuvių subrendimas pasirodo esąs dar toli-gražu ne ant to laipsnio, ant

kurio jam privalu būti.

Sioki-toki išskyrimą parodo lietuvių socialistų spauda, kurioje matyt laikas nuo laiko politiškojo klausimų pajudinimas. Šiaip Amerikos lietuvių spauda miega, miega ir visuomenė.

J. A. Chmielewskas.

Peržvalga

// Lietuvos nepriklausomyklausimas.

Laikraščiai vis labiau ir drąsiau kalba apie Lietuvos nepriklausomybę. Tame klausime „Ateitis“ indėjo gana gražų straipsnį. Plačiau čionai nerašysime apie tai delei stokos vietos ir laiko. Vėliau mes apie tai plačiau pakalbėsime. Pažymime tiktai, kad „Ateitis“ stovi už visiką nei nuo rusų, nei nuo vokiečių, nei nuo lenkų Lietuvos nepriklausomybę ir reikalauja, kad Lietuva turėtų pilną apsisprendimo teisę. Tai visų lietuvių reikalavimai, nuo kurių jie jokiu būdu neatsisakys.

Apart to „Ateitis“ neišsizada ir tautų federacijos idealo. Prieš tai nieko negalima pasakyti, bet musų nuomone apie tai lyg būtų bereikalinga kalbėti. Juk tas inaina į formulą pilno apsisprendimo. Jei Lietuva pilnai apsispręs savo reikalus, tai be abejo ji apsispręs, ar jai geriau ineiti į tautų federaciją, ar ne. Juk dabartiniame momente mus visas veikimas turi būti nukreiptas į išgavimą Lietuvai nepriugulmybės. Nepriugulmybę gi išgavus jau patį Lietuvai apsispręs, kokio joje bus tvarka ir kaip atsineš į kitas tautas.

// Atsisaikymas į lietuvių profesionalus.

Lietuvoje truksta mokytojų ir daktarų. Lietuviai ir vokiečių valdžia aiškiai tą trukumą mato. Beviešint mums Lietuvoje, mus prašyta prisijusti iš Amerikos tinkamų žmonių. Taip dalykams virtus, aš kreipiansi į vokiečių ambasadorių von Bernstorff'ą su prašymu patarnauti lietuviams šiuo reikalu. Ambasadorius atsakė, kad darysis, ką galėsias.

Nesulaukęs užtektino skaitliaus kandidatų važiuoti Lietuvon, šiuo mi kreipiansi į Amerikos lietuvių visuomenę, prašydamas prisijusti man savo adresus kuonogreičiausia. Lauksiu iki pabaigos spalio mėnesio. Gali važiuoti ir čia gimę jaunimas, pabaigęs vidurines bei augštesnes mokyklas. Adresus meldžiu siųsti kun. Dr. V. Bartuškaui, 312 Poplar Str., Mt. Carmel, Pa.

// Musų bendradarbiams ir korespondentams.

Mes labai meldžiame musų gerbiamų bendradarbių ir korespondentų tuojau po 1 lapkričio, tai yra po Lietuvos Dienai pranešti rezultata to dienos iš kiekvienos kolonijos. Meldžiame rašyti ku trumpiausiais. Pačius svarbiausius faktus, kurie maž-daug atsakytų į šiuos klausimus:

- 1) Kiek viso jūsų mieste buvo aukų rinkikų?
- 2) Kiek viso aukų surinkta?
- 3) Jei surinkta mažiau, negu tikėta, tai kas do priežastis.
- 4) Kaip atsinešė svetimtaučiai į Lietuvos Dieną.

Į šiuos klausimus galima atsakyti keliose eilutėse, kurias mes per porą NN sutalpinsime. Reikia gi nušviesti spaudoje tokį didelį nuotikį mūsų gyvenime, kaip

Lietuvių Dieną. Tikimės, kad mūsų prašymas bus išklaustas.

// Lietuvos atstatymo bendrovės direktorių susirinkimas.

Pereitą sėdėda McAlpin hotelyje (kampas 34 gt. ir Broadway) New oYrke atsibuvo Lietuvos atstatymo bendrovės direktorių susirinkimas. Dalyvavo 9 direktoriai. Apsvarstyta visos smulkmenos ir priimtas bendrovės statutas. Taipgi pasamdytas advokatas delei bendrovės inkorporavimo. Taipgi užgirti visi veikimo planai.

Dabar visuomenei pasilieka tiktai remti tą įstaigą. Tikimasi, kad iki Naujų Metų bus surinkta pasižadėjimų ant virš 100,000 dolarių. Darbas pradėtas ant gana plačios skalės.

// Mažai rašoma apie Lietuvos klausimą.

„Pažangoje“ straipsnis po antgalviu „Lietuvos Klausimas“ prasideda žodžiais, kad labai mažai rašoma apie Lietuvos klausimą. Tas tiesa. Pas mus daugiau aimanuojama, daugiau bėdavojava, bet mažai kas veikia. Pas mus daugiausiai ginčijamasi už partijinius reikalus.

Pas mus labai daug ginčijamasi už politiką, bet kuomet ištikro reikia rašyti ir rišti plačius politiškus Lietuvos klausimus, tai mūsų politikierių nei nematyti.

// Kiek lėšuoja Bulotos užlaikymas.

„Keleivio“ N40 p. T. L. Dundulis patalpino L. Š. F. atskaitą už vieną rugpjūtį mėnesį, kurioje pasakyta, kad p. Bulotos ir Žemaitės užlaikymui išleista \$431.46. Jei tiek išleista per mėnesį jo užlaikymui ir kelionės lėšoms, tai per savaitę išleista apie \$107.00. Visgi už tą sumą nors ir su važinėjimu jau dailiai galima pragyventi ir todėl p. Bulota neturėtų, rodos, rugoti, kad Centro Komiteto nariai kiek brangiau ant pažiuos imo. Juk lygiai tą patį ir pats daro.

Mes nesakytume, kad tai daug, juk žinia, kad hoteliuose pragyvenimas labai brangus, tuom labiau, kad prisieina gyventi triese.

Ir labai gerai L. Š. F. sekretorius daro paskelbdamas tas išlaidas, juk jos aiškiai užmuša tas visas paskalas, kurios tiek nemalonumų, tiek suiručių padaro.

// Kiek kun. Maliauskis surinko aukų „Vilčiai“.

Visi pamename, kaip pernai kumigis Maliauskis rinko aukas „Vilties“ palaikymui. Dabar „Pažanga“ paskelbė, kad viso surinkta \$6,663.82. Graži tai suma. Tik vienas nemalonumas, kad tos sumos dalis surinkta netiesiu keliu, nes kun. Maliauskis tankiai nepasakodavo, kam renka aukas, o žmonės manydavo, kad tai nukentėjusiems nuo karės.

// Deičas išvažiuoja Europon.

Čion Amerikoje tulą laiką gyveneno ir veikė įžymus rusų socialistas Deičas, kuris pastaruoju laiku redagavo New Yorke einantį socialistų laikraštį „Svobodnoje Slovo.“ Jam išvažiavus, tas laikraštis sustojo. Rusų gi socialistų dienraštis „Novi Mir“ New Yorke išeinantis labai prielankiai atsiliepė apie Deičą ir net jam gražias išleistuves surengė.

„Laisvė“, žinoma, nepasitiki Deiču, vadina jį social-patriotu, o tą jo redaguojamą laikraštį

social-patriotišku. Tas labai aiškiai charakterizuoja ją, kuri neatsizvelgiant į nieką, neatšizvelgiant į tai, kad tarptautiškas socializmas galutinai baigia griuti, nes neranda pamato, ant kurio galėtų atsiremti, ji vis dar laikosi seno.

Jei taip, tai „Laisvė“ be abejonės turi „ex-komunikuoti“ tokį žymų rusų socialistų vadovą, kaip Plechanovas, kuris per keletą pastarųjų metų augštai laikė socialistų vėliavą, o vienok kare prasidejus išleido manifestą, liepdamas ginti savo tėvynę ir mušti vokiečius. Žinoma, išleidus tokį manifestą. Plechanovas pats savimi pastoja daugiau negu social-patriotu.

„Laisvė“, kaip ir apskritai mūsų socialistai, niekaip negali suprasti, kad ši karė iš pat pamatų išgriovė nekurias idėjas, o ant jų vietos pastatė naujas. Dar reikia išsizadėti tų pažiūrų, kurių prisilaikyta pirm karės prasidėjimo. Tokių idėjų, kokias išpažįsta mūsų socialistai, jau šiandien nerasime nei pas rusus, nei pas francuzus, nei pas anglus, nei pas vokiečius. Šis apsisieikimas parodo tiktai vieną, kaip mūsų socialistai toli atsilikę nuo visų kultūriškesniųjų šalių socialistų.

// „Saulėtekis“.

Tokių vardu nuo spalio pabaigos Maskvoje pradės eiti dailės, mokslo ir politikos mėnesinis žurnalas, pašvęstas jaunosios pažangiosios inteligentiškosios visuomenės reikalams. Saulėtekį leis ir redaguos, jaunosios inteligentijos-moksleivijos padedamas, rusų visuomenės senai, o tarp lietuvių nuo keleto metų žinomas rašytojas-poetas Jurgis Baltrušaitis. Be jaunųjų rašytojų-moksleivių (buv. aušrinėčių), iš seniau žinomų redaktoriai leidėjai yra tarp kitko Europoje pakvietę: Vincą Krevę, I. Šeinių, J. Savickį, S. Čiurlionienę, Petrą Leoną, St. Šilingą, Adomą Varną, Miką Slezevičių, Purėną, Petraškevičių. Amerikos rašytojų adresų nežinodami „Saulėtekio“ leidėjai-redaktoriai yra kreipęsi prie „Ateities“ redaktoriaus A. Rimkos, kviesdami jį nuolat bendradarbiauti, taipgi ingaliuodami „Saulėtekio“ leidėjų-redaktorių vardu pakviesti šiuos Amerikos lietuvių rašytojus: Karolį Vairą, Miką Petrauską, Kalėdų Kaukę, J. Baniulį, Povilą Čiurlionį, Stasį Šimkų.

// Laikraštinių susivažiavimas.

Spalio 19 d. Brooklyn, N. Y. McCaddin svetainėje įvyko laikraštinių susivažiavimas, kurin pribuvo:

- 1) V. K. Račkuskas nuo „Tėvynės“.
- 2) P. Norkus nuo „Vien. Liet.“
- 3) Kun. Kemėšis nuo „Darbininko“.
- 4) A. Rimka nuo „Ateities“.
- 5) Kun. Eron. Valaitis nuo „Pažangos“.

- 6) St. Šimkus nuo „Muzikos“.
 - 7) L. Pruseika nuo „Laisvės“.
 - 8) K. Vidikas nuo „Kovos“.
- Pastarieji du pribuvo su informacijiniais tikslais.

Šilip redaktorių dar pribuvo šie svečiai-bendradarbiai: A. Ramanauskas, R. Karuza, J. J. Niemanas, Dr. A. J. Karalius, A. Povilaika, F. B. Bračulis, P. Kybortas, A. Osteika, S. Zdanis, J. Sekevičius, J. Ambraziejus, Dr. E. G. Klimas, M. Martus, Kazlauskas, J. M. Danielius, K. Strumskis, M. J. Vinikaitis, J. B. Valukonis, kun. J. Dobužinskas, K.

Brazys, L. Karužintė, M. Karužintė, V. Karuža, kun. Švagzdys ir J. Gedminas.

Taipgi pribuvo ir gerbiami svečiai: Dumos atstovas M. Yčas ir kun. J. Žilinskas.

Kalbėtasi apie įvairius laikra-

čių santykius, apie sušvelninimą savitarpinių laikraščių atsinešimų. Bet kadangi susivaižavimas buvo šauktas su informacijiniai tikslais, todėl jokių nutarimų nebuvo daryta, išskiriant vieno: įsteigti informacijinį biurą.

LIETUVIŲ DIENA

TELEGRAMOS.

„Vienybė Lietuvninkų.“

120 Grand St., Brooklyn, N. Y. UZSIREGISTRAVO 200 KOMITETŲ PITTSTONE, PA. JAU SURINKTA \$400.00. LIETUVIŲ DIENAI JAU GAUTOS AUKOS NUO KATALIKŲ KUNIGŲ: — REV. FRENCH, ERIE, PA. \$1.50 P. S. CANNING, EDGEWOOD, R. I. — \$3.00, E. T. BYRNE, READING, PA. — 10 dol. VIETOS KOMITETAI NUO SPALIO 25 LAI KREIPIASI Į CENTRĄ TELEGRAMOMIS.

Centro Komitetas.

„Vienybė Lietuvninkų.“

120 Grand St., Brooklyn, N. Y. AUKOS PLAUKIA IS VISŲ PUSIŲ. LIETUVIŲ DIENOJE CENTRAS PRIIMINĖS SAVO ADRESU. PAGAARSINKITE TAI ANGLŲ LAIKRAŠČIUOSE. LAI VIETOS KOMITETAI TELEGRAMOMIS PRANEŠA KIEK BUS SURINKTA AUKŲ LIET. DIENOJE. J. S. Lopatto.

DOVANA.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ SKIRIA DOVANĄ KNYGOMIS UŽ \$10.00 TAM RINKIKUI AR RINKIKEI DIDŽIAME NEW YORKE, KURIS LIET. DIEN. SURINKS DAUGIAUSIAI AUKŲ. RINKIKAI STENGKITES GAUTI TĄ DOVANĄ.

EKSTRA.

Chicagoje jau išgauta Lietuvių Diena 1 lapkričio. Darbas eina sparčiai.

GRAŽI AUKA.

Maspeth, L. I., N. Y. — Čionykštės draugijos: šv. Vincento, šv. Mikolo, Lyros choros ir SLA. 250 kp. 22 spalio suruošė susirinkimą. Čia-pat ant vietos sudėta \$155.00. (Aukautojų vardai kitame N.).

TURBUT NIEKAS „NESUBYTIS.“

So. Brooklyn Dr-tė D. L. K. Mindaugio paaukavo \$300.00. Tai didžiausia auka nuo paprastų draugų.

TAGSAI.

Centro Komitetas turi užsąkęs ir jau baigiama dirbdinti pusantro milijono tagų.

NEGAVO LEIDIMO.

Rochester, N. Y. vietos komitetas negavo leidimo iš miesto rinkti aukas.

TELEGRAMAS.

Inėjo Komitetas Los Angeles, Cal. žymus amerikonas.

Plymouth, Pa., 3 dr-jos paaukavo po 100 dol. Siųsdami aukas Raudonajam Kryžiui butinai pažymėkite „for suffering Lithuania.“ J. S. Lopatto.

DR-TĖ ŠV. JUOZAPO, ELIZABETH, N. J. AUKAVO \$200.00.

Turbūt pasiuntė tiesiog Raudonajam Kryžiui.

Lietuvių Dienoje išvien. — Newark, N. J. laikytame spalio 19 d. posėdyje vietos veikiantis komitetas susitaikė su socialistų komitetu kaslink rinkimo aukų Lietuvių Dienoje — lapkričio 1 d. Sutarta aukas rinkti išvien sulyg Bostono lietuvių rezoliucijos.

Gailma pažymėti tą, kad taikin ties mūsų socialistus privertė policija. M. Truska.

So. Norwalk, Conn. — Nuvažiauvau, kad čionai suorganizuoti Lietuvių Dienai komitetą ir nesitikičiau, kad tokia maža lietuvių sąjūda turėtų tiek daug energijos. Labiausiai tuom rupinasi merginos, čion augusios ir atkeliavusios. Jos net vyrus intraukė į darbą. Matyti kaip galima lietuvio dvasia. J. S.

Cliffside, N. J. — Jau ir čionai tapo sutvertas Lietuvių Dienai komitetas. (Plačiau apie tai žiūrėkit korespondencijų skyrių).

Passaic, N. J. — Ruošiasi prie Lietuvių Dienos. Daugiausiai tame reikale darbuojasi pp. P. Sakatauskas ir S. Pauža. Bėda, kad čionai mažai lietuvių, o jaunimo tai beveik visiškai nėra.

Chicago, Ill. — Lapkričio 1 d. čionai paprastai yra paroda „Vaiškų gerovės Draugijos“ delto miestas neleidžia tą dieną daryti aukų rinkimus. Jei ir leistų, tas būtų neparanku. Lietuviams diena bus duota kuri nors po 1 lapkričio.

Čion komitetas gana smarkiai darbuojasi. Tikimasi, kad Lietuvių Dienoje rinks aukas virš 3,000 rinkikų.

Philadelphia, Pa. — Čion lietuviai irgi smarkiai ruošiasi prie Lietuvių Dienos. Susiorganizavo komitetas, kurio pirmininku yra Dr. Klimas. Taipgi daug darbuojasi ir kun. Kaulakis. Bet žmonėse nematyti energijos, viskas eina gana silpnokai. Čion aukų rinkikų gausime sulyginamai nedaug, gal apie kokius 700—800 žmonių.

Lawrence, Mass. — Liet. Diena nukentėjusiems nuo karės lietuviams aukas rinkti jau artinasi. Nors vietos L. Š. K. prie to stropiai rengiasi, rinkėjų tai dienai tečiaus dar turi neperdaugiausia; užsirašė dar tik 50 ypatų. Tuo tarpu manoma turėti bent 200 rinkėjų. Y. W. C. A., kurios buvo kviestos į pagalbą rinkti aukas, beveik negalės padėti, nes jos užsiėmė savo „campaign“ rinkti sau aukas, pastatymui namo. Nuo Y. M. C. A. irgi rinkėjų nesitikima gauti, nors taip padėti visame prižada. Nežinia kaip atsakys kitos pakviestos anglių draugystės. Pamatysim tą vėliaus. Kaip matyt, tečiaus, nuo svetimtaučių nėra vilties gauti didelės pagalbos, tai patiems vietos lietuviams reikėtų bent prie Lietuvių Dienos visomis keturiomis prisidėti. To vienok nematyt. Ant susirinkimų, rodos,

daug visada susirenka, bet darbui, rinkti aukas minėtą dieną, nelabai nori prisidėti, tiesiog žiūri atšalusiai. Matyt nusibodo jiems tos jau rinkliavos, skaitymas karės žinių, kalbėtojų kalbos apie karės baisenybes, nes žiūrima į tai kaip į paprastą, kasdieninį apsirošiantį dalyką su atbukusiais jausmais.

New Philadelphia, Pa. — Susitvėrė Lietuvių Dienai Komitetas, kuris veiks šiuose miesteliuose: Maryd, Broekton, Middleport, N. Philadelphia, Cumbola, Port Carbon ir Postville, Pa. Jau yra išdirbti planai ir visas darbas vartomas.

So. Omaha, Nebr. — Rengimasis prie Lietuvių Dienos eina gana gerai. Žmonių upas pakilęs. Svetimtaučiai gerokai užjaučia lietuviams.

N. Britain, Conn. — Čionai visi išvien darbuojasi. Tikimasi geriausių pasekmių. Plačiau apie tai korespondencijose.

Grand Rapids, Mich. — Dabar eina pirmyn. Socialistai užbėgo už akių, gaudami leidimą. Miesto valdžia tai tyrinėja. Plačiau korespondencijų skyriuje.

Athol, Mass. (Nuo mūsų korespondento). — Spalio 8 d. š. m. buvo pirmutinė, kuomet Athol lietuviai viešai pasirodė, kad tėvynės balsas dar gali juos visus sukviesti vienybėn, nežinint jų įvairių pažiūrų bei įsitikinimų, delei kurių jie per metus negalėjo vieni su kitais bendrą darbą dirbti. Tą dieną 11 Athol lietuvių draugijų atsiuntė savo atstovus lietuvių pobažnytinėn salėn, kad sutverti Lietuvių Dienos komitetą. Komitetas susitvėrė knogražiausiai, prie pilnos ramybės; į komitetą inėjo visų srovių žmonės. Pirmininku tapo p. J. Vasiliauskas, jo pagalb. — pp. P. Karoblis ir S. Kuliešius. Rašt. A. Losius, fin. rašt. — p-lė M. Andriulnaitė; ižd. — p. J. Gailunas; presos nariu kun. Pr. Meškauskas; ižd. globėjais — p. St. Vidugiris ir p-lė E. Braškaitė.

Ten-pat ant vietos komitetas padarė eilę nutarimų, kuriuos ir vykdyti vieną po kitam. Musų komitetas nutarė išgarsinti Liet. Dieną kuoplažiausiai; ne tik vietinėje spaudoje, bet ir krutančiųjų paveikslų teatruose, Liet. Dien. išskabomis ir visais galimais būdais, kad tik daugiau aukų surinkti Liet. Dienoje.

Tikimės, kad mūsų pastangos atgabus gerus vaisius; dirbame su pasišventimu.

Cambridge, Mass. — Nors prie pabaigos sukruoto vietos lietuviai darbuotis delei Lietuvių Dienos. Štai 15 d. spalio atsibuvo visų vietos draugijų konferencija. Atstovai dalyvavo nuo draugijų: Šv. Jono Krikštytojo, nuo Šv. Juozapo, nuo Lietuvos Sunų, nuo Lietuvos Sunų ir Dukterų, nuo Š. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo, (moterų), nuo Šv. Stepono, nuo Jauuomenės Pašalpos Draugijos, nuo Ko-operatyviškos Bendrovės, nuo 71 kp. LSS., nuo 9 kp. ALT S., nuo 55 kp. TMD., nuo Jauuomenės choro.

Toje konferencijoje dalyvavo visi vietos lietuviai be skirtumo pažvalgu, kaip katalikai, socialistai, taip ir tautininkai, ir visi nutarė išvien dirbti Lietuvių Dienoje.

Antrą valandą po pietų, Y. M. C. A. svetainėje atsibuvo parengtos prakalbos, del gerbiamų sve-

čių: Dr. Bielskio ir Kun. Bartuškos, kurios surengė lietuvių Dienos Komitetą. Į prakalbas atvyko tik gerb. Dr. Bielskis, o kun. Bartuška, neatvyko. Taipgi laike prakalbų Dr. turėjo kolektą del nukentėjusių nuo karės mūsų brolių ir seselių Lietuvoje. Aukų surinkta tapo 74.12. Aukas ketino pasiūsti į T. Fondą.

Taipgi vaikare, Christian Union salėje atsibuvo antros prakalbos, parengtos 71-mos LSS. kp., kalbėjo koks tai J. Dantas iš Baltimorės, Md. ir per abiejus prakalbas buvo renkami aukų rinkikai del Liet. Dienos. Į kolektorius užsiregistravo 84-ios ypatos. Galinauskutis.

Baltimore, Md. — Nors jau buvo rašyta „V. L.“ kad Baltimorės lietuviai visu smarkumu rengiasi prie Lietuvių Dienos, bet man čionai norisi dar šis-tas pakalbėti. Suėjus tautiečiams su kateikais į bendrą darbą rengimo Lietuvių Dienos, pasirodė, kad yra gana daug darbo ir sunkus darbas, ypač sunkus darbas yra užinteresuoti anglius. Tuoj buvo nutarta kreipties į p-nią Viktoriją Venciuviene su prašymu, kad ji apsiimtų pradėti darbą tarpe anglių. Žinoma p. V. Venciuviene nuo to neatsisakė ir pasižadėjo veikti kiek išgal. Taippat buvo kreiptasi ir prie Dr. J. Skladausko, kuris irgi pasižadėjo, bet dar ikišiol nieko neveikia, nors ir daug sykių buvo užklaustas per telefoną, bet vis atsakydavo, kad užimtas. Su ponia Venciuviene buvo visai kitaip. Šita garbės verta moteris nuo savo pasižadėjimo neatsisakė ir darbą varė pirmyn ir per jos tarpininkystę spalio 16 d. buvo sušauktas įžymesių anglių susirinkimas į City Hall rūmus. Čia ant šio susirinkimo buvo pakviestas moksleivis p. J. Buėnis, kuris pasakė trumpą prakalbą.

Potam buvo nutarta sutverti angliškai-lietuvišką komitetą iš 10 ypatų. Čia-pat vienas rubų išdirbystės savininkas L. Grief prižadėjo aukauti \$100.

Spalio 18 d. p-ni Venciuviene pranešė, kad jau toks komitetas yra sutvertas, kuris laikys savo pirmą susirinkimą spalio 23 d. Šis komitetas bus veikiančiuoju komitetu, kurio nariai negalėjo būti veikiančiais, tai tie pasiliko garbės nariais, tarpe kurių randasi ir Kardinolas Gibbonsas. Taippat p-ni Venciuviene pranešė, kad viena anglikė artistė turė nupiešusi apie 50 paveikslų. Paveikslai perstato tautiškuose rubuose lietuvos moteris ir merginas, prašančias pagalbos. Taip pat yra keletas paveikslų ir kareiviškuose rubuose. Šie visi paveikslai bus išstatyti didelėse krautuvėse. P. J.—as.

Susirinkimas del apsvarstymo Lietuvių Dienos.

Mahanoy City, Pa. — Spalio 15 d. Šv. Juozapo svetainėje atsibuvo Tautos Fondo sušauktas viešas susirinkimas delei apkalbėjimo Lietuvių Dienos reikalų. Buvo susirinkę apie 50 žmonių. Tapo išrinktas Lietuvių Dienos komitetas, prie kurio prisidėjo 13 vietinių draugijų.

Bet ir šitas susirinkimas neapsiėjo be trukšmo. Atsirado net tokių, kurie reikalavo susirinkimą uždegti. Gaila, kad tuli nesupranta tos deinos svarbos ir nemato didelio reikalo teikti pagalbą bandančiantiems ir vargantantiems Lietuvoje. — Vienok reikia tikėtis, kad Liet. Dienoje visi su pasišventimu veiks išvien.

Visi išvien del Lietuvių Dienos. Vandergrift, Pa. — Spalio 15 d. atsibuvo susirinkimas visų 5 kių vietinių draugijų kaslink prisirengimo prie aukų rinkimo Lietuvių Dienoje. Tapo išrinktas tam tikras komitetas. Spalio 21 d. nutarta surengti visų dr-jų balių. Tam baliui tapo suaukauti visi valgiai.

Abelnai imant visi su pasišventimu ir energija darbuojasi del Lietuvių Dienos. Viskas gerai tvarkoma dar trijuose apielinkėse miesteliuose. Paveiksimai gauti. Svetimtaučiai pilnai lietuviams prijaučia ir žada gelbėti. — Viskas sekasi labai gerai — yra tvirta viltis, kad Lietuvių Diena nusiseks. K.

Elektros vertė Suvieityose Valstijose

Hill, elektros karalius vakarinėse valstijose, sako: „Gelžkeliai, gatvėkariai, elevatoriai, visokių rūšių šviesos, sukamos mašinos yra varomos elektros jėga.“ Toji neregiamoji jėga yra naudinga ir gyvenimo namuose: apšviesti, kepti, virti, valyti, plauti ir šildyti. Taipgi yra naudinga ir žemdirbiams, kurie su elektros jėga gali ir karvės melžti.

Suvienytų Valstijų elektros turtas yra apskaitliuotas per metais virš \$200,000,000,000. Prilyginant prie Suvienytų Valstijų pramonės, elektrika turi 20 nuoš. vertės viso turto. Aplamai, apie 50 nuoš. gelžkelio turto ir jų įrankių; 35 nuoš. daugiau, kaip visų Suv. Valst. gyvulių turto; daugiau, kaip tris sykius visų Suv. Valst. aukso ir sidabro vertės, tik apie 45 nuošimčių mažiau, kaip visų Suv. Valst. išdirbysčių pelno. Elektrika tūkstančiams darbininkų suteikia darbą.

Per pereitus kelis metus Suv. Valst. išdirbystėje elektrika išmetė šimtus tūkstančių darbininkų iš darbo. Dabartiniame surėdyje, nors elektrika labai naudinga, darbininkai neprivalo iš jos džiaugties; ji atima iš darbininkų kėsnį duonos išmėsama juos iš darbo, paverčia juos vergais; kasmet elektrika daro didesnę armiją bedarbių. Vienas žmogus, kaip visi žino, su elektros pagalba, padaro daugiau darbo, nei šimtas padarydavo kol elektros mašinų nebuvo. Žmonės išranda kaip darbą greičiau atlikti ir palengvinti, vienok dar neišranda kaip darbo valandas sutrumpinti, delto elektrika yra didžiausias darbininko neprietelis. (Ne elektrika darbininkų priešas, bet kas kitas. — Red.) Pav.: didžiausios kanoelės nustatomos su elektros pagalba; greičiausi susinešimai yra daromi su elektros pagalba. Dabartinėje karėje vokiečių špiegai vartoja bevielinių telegramų susinešimui (yra tokie maži baksiukai; kareivis eidamas gali neštis su savim ir pranešt ką jis mato priešė pusėj). Jei nebutų elektra išrasta, gal dabartinė karė nebutų įvykusi.

Elektros genezis.

Kaip virš minėjau apie elektros naudingumą ir nenaudingumą, todėl turiu priminti ir apie jos atsiradimą.

Pradėjus ją tyrinėti, pirmučiausia reikia susipažinti su magnesu. Magnesas duoda mums mintį, iškur paeina elektra. Senovės amžiuose magnisas apsirošė ant rudų taškuotų akmenų, žinomas kaip magnetiškas oxi-das iš geležies, delto, kad jis turėjo jėgą pritraukti mažas dale-

les geležies. Latinų rašytojas Pliny sako, buk magnisas gavo vardą nuo graikų avininko Magnes, kuris prisiziūrėjo į savo vaškara (vaškara — sulenkta lazda avims sugauti) pritraukiant mažas deleles geležies. Bet didžiama elektros tyrinėtojų su Pliny's nuomone skiriasi. Benjamin Franklin, garsus elektros tyrinėtojas, rašo, kad magniso vardas paėjęs iš Mažosios Azijos, provincijos priklausančios prie turkų, kurios vardas esąs Magnesia; ir ten randasi daug tokios rudos. Vėliaus chinai (chinese) rado rudą, kurį liuosai pakabin-ta ant siulo, rodė dvi puses: pietus ir žiemius. Taipgi buvo žinoma senuliams, kad magnisą galima ir padirbti trinant plieną į gamtišką magnisą, kuris taipgi rodė žiemius ir pietus, bet tas tik buvo išrasta 12 amžyje po Kristui.

Jei ištirpytume rudą ir tik padažytume jon magnisą, plėvelės, kurios nukristų nuo magniso, taipgi rodytų pietus ir žiemius. Jei žiemius rodant dalį pridėtume prie kitos žiemius rodančios dalies, jos atmuštų viena kita, nes tą pačią jėgą turės; tik pietų su žiemiu pusės yra pritraukiančios. Padirbtas magnisas nėra taip tvirtas, kaip kad tiesiog iš gamtos gaunamas. Šiose dienose daugiausiai magniso randasi Arkansas (Amerikoje), Švedijos, Šveicarijos ir Rusijos Uralų kalnuose.

Europoje pirmiausiai magnisas pavartotas 1190 m.; jis buvo įvestas per china, nes chinai daug pirmiau pradėjo vartoti magnisą ant laivų.

Elektrika—Eteras.

Žodis elektrika pacina iš loti-nų „electrum“, kas reiškia neregima galybė, ir visose kalbose tas žodis taip ir pasiliko. Senovės elektros tyrinėtojai sprendė, buk elektrika yra skįsta, bet modernistai sprendžia, kad elektrika yra eterinis kumas (lengvesnis už orą), — tai ne medžiaga ir ne energija, ir todėl negalinti būti skįsta, vienok elektrosėjimas per dratą buvo prilygintas prie vandensėjimo.

Elektrikos tyrinėtojas Maxwell, 1864 m. su matematikos pagalba patyrė, kad elektrika yra eteriškas kumas, bet 1888, Hertz, vokiškas fizikas, atrado eterines vilnis ore su tam tikru aparatu.

Tas Hertzio išradimas yra pamatu dabartinių bevielinių telegramų. Hertz gimė 1857 ir mirė jaunu budamos vos tik 30 metų sulaukęs (1894 m.).

Kad oras ir žemė pilni elektros — aiškiai galima matyti ant žemės gyvunų. Skruzdėlė, kaip visiems žinoma, yra tvirčiausias ant žemės gyvumas, nes ji turi daug elektros jėgų. Prieš lytų oras darosi sunkus, elektrika lyg kad pranyksta, skruzdėlė nieko neveikia per dieną, grįžta atgal ir neina toli nuo namų. Tuomet jos piktos, nes joms truksta elektros ore. Lytų galima atspėti ant daug kitų gyvunų. Katė prieš lytų smukį prausiasi, vištos gužtas suka, gaidžiai gieda, vabalai piktai kanda, paukščiai po žemę pradeda lakioti, bitės neina toli nuo avilio. Tatoi visi gyvunai liekasi silpnesni, kada elektros negauna užtekinai. Tą visą padaro elektrika.

Elektro-chemikalai.

Žmogaus valgis susideda iš elektros chemikalų, kurie duoda jam tvirtybę, darydami elektros jėgas kune; širdis, kaip generatorius, išvaro tą jėgą po visas gislas kune.

Chemikalai, iš kurių galima padaro elektrą.

(Tąsa ant 8-to pusl.)

Lietuvos Autonomija

Konstitucijos projektas.

(Šitą projektą sutaisė Lietuvos veikėjai ir perdavė Rusijos svarbiausiai partijai)

PAMATINIAI DĖSNIAI AUTONOMINĖS LIETUVOS SUTVARKYMU.

(Tąsa).

PARAGRAFAS 32.

Tvarka komisijos veikimo ir jos susinešimo su abelnai-valstybinėmis, kaip ir su tam tikromis Lietuvos įstaigomis, nustatoma taisyklėmis, pačios komisijos užtvirtintomis.

SKIRSNYS VI.

PARAGRAFAS 33.

Iki Lietuvos seimas išduos tam tikrus įstatymus apie vidurinį šalies sutvarkymą ir valdymą, Lietuva valdosi, pasiremiant laikiniais įstatymais apie šių įstatų pritaikymą.

PROJEKTO PAPILDYMAS.

SKIRSNYS VII.

AUTONOMIŠKOS LIETUVOS ATSINĖSIMAS LINKUI TIKYBOS.

PARAGRAFAS 34.

1) Teisės Lietuvos piliečių visų tikiybų ir nepriklausančių prie jokios tikiybės yra lygios. 2) Draugiška, teisinanti kriminalinį prasižengimą tikiybiniams motyvais, yra skaitoma neteisėtu susidraugavimu (soobščestvom), o ne tikiyba.

PARAGRAFAS 35.

Kiekvienas Lietuvos pilietis, susilaukęs 16 metų amžiaus, nusistato, jeigu nori, prie kokios tikiybės jis priklausys, pastebint, kad jis gali nepriklausyti nei prie jokios tikiybės. Tulos tikiybės pametimas, ar jos permaina negali būti surišta su bapsme ar teisių nustojimu, išskyrus tas teises, kuriomis minėtoji ypata naudojosi iš priešasties laikomos tikiybinių draugijų vietos.

PARAGRAFAS 36.

Vaikai ir ir abiejų lyčių paaugėliai, nebaigusie 16 metų, priklauso prie savo tėvų tikiybės. Kuomet tėvai yra nevienos tikiybės, tai vaikai priklauso prie tikiybės, abiejų tėvų nurodytos, o esant nesutikimui tarp tėvų, prie tikiybės, kurią patys sau tokie vaikai pasirinks.

PARAGRAFAS 37.

Rastininkai (pamėsti vaikai) be tikiybės nurodymo, o taipgi pilni našlaičiai, likusie po tėvų nepriklausančių prie jokios tikiybės, kuomet paimami į auklėjimo įstaigas, Lietuvos išdo užlaikomas, yra auklėjami Rymo-katalikų tikiyboje, išskyrus Gumbinės, Regainės, Tilžės ir Klaipėdos apskrėtius, kuriuose paminėtų kategorijų vaikai auklėjami evangeliko-liuteronų tikiyboje, ir Biržų valsčiaus, kur jie auklėjami reformatų bažnyčios dvasioje.

PARAGRAFAS 38.

Kiekviena pilnamečių Lietuvos piliečių grupė, turinti vienodus tikiybinius persitkrinimas, turi teisę organizuotis į atskiras ir neprigulmingas tikiybines draugijas, kurios ingija teises, visoms Lietuvos tikiyboms priklausančias, butent: 1) juridiškojo asmens teisę, 2) liuosą savo mokslo platinimą, 3) atidarymą ir valdymą dievmeldystės vietų, mokslo, auklėjimo, labdarinių ir tam panašių įstaigų, 4) dvasiškų vadovų ir jerarchų rinkimą sulyg savo įstatymų, 5) nejudinamojo ir judinamojo turto ingijimą, pardavimą ir užstatymą.

PARAGRAFAS 39.

Kiekviena nusistovėjusi, ar išnaujo tveriamoji savistovė tikiybinių draugija, idant galėtų naudotis teisėmis, pereitame paragrafe paminėtomis, turi priduoti savo įstatus Lietuvos įstatymdavystės įstaigoms padarymui publikacijos; prie to publikacija nepriklauso tik tie įstatai, kuriuose legalizuojami ar yra pateisinami kriminaliniai prasižengi-

mai ir prasikaltimai, arba pervedami nesutinkantieji su visuomenine dora padavadijimai.

PARAGRAFAS 40.

Jokia grupė, atsiskyrusi ar atsiskirianti nuo anksčiaus nusistovėjusios tikiybinių organizacijos, negali stalyti pretensijų prie jos turto, — viso turto, ar jo dalies, — nežiurint į savo skaitlingumą.

Tiktai tame atsitikime, kuomet tulos tikiybės visi pasekėjai, apsigyvenusieji Lietuvos teritorijoj, pereina į kitą tikiybą, tai ir bažnytinis turtas pereina sykiu su jais.

PARAGRAFAS 41.

Visi kunigai ir jerarchai visų gyvuojančių Lietuvoje tikiybų yra užlaikomi iš tikiybinių organizacijų, prie kurių jie priklauso; jie nesinaudoja valstybinės tarnystos teisėmis; savo tikiybinių privalumų atlikimui nereikalauja valdžios patvirtinimo, o nuo aktyvės tarnystos kariumenėje yra palinuosojami, esant tik dviem išlygom: a) jeigu jie pabaigė specialią teologijos mokslo kursą ir b) jeigu mobilizacijos apšaukimo laiku buvo savo tikiybės nuolatiniėj tarnystoj. Vienok kunigai gali būti prievarta paimti sanitarėn tarnyston ir atsitikimui kapelionų pareigų, išskyrus vyskupus, general-superintendentus ir jiems tolygius dvasiškus asmenis ne-kriščiōniškose tikiybose.

PARAGRAFAS 42.

Jaunų vyrų, einančių į kunigus, lavinimasi prie sanitarės tarnystės atlikimo turi būti atliktas tose mokslo įstaigose, kur jie eina teologijos mokslus, arba kitose, sutikus su tuo dvasiškajai valdžiai.

PARAGRAFAS 43.

Civiliškieji aktai ape gimimą (krikštą), moterystę ir mirtį tų ypatų, kurie pripažįsta tikiybą, o taipgi ir jų mažamečių vaikų yra atliekami kunigų, jeigu jie pabaigė vidutinę dvasiškojo, ar sviētiškojo mokslo įstaigą. Gi aktai tų ypatų, kurios nepripažįsta tikiybės, arba tų, kurie pripažindami tikiybą, neturi dvasiškijos su vidutiniu mokslu, yra daromi per natariūsus (rejentus).

PARAGRAFAS 44.

Civiliškiųjų aktų dublikatai visų piliečių, kiekvieno rajono, yra laikomi antros instancijos teismo archive. Teismo pirasėdis, patikrinęs tokių aktų nuorašo teisingumą, ne vėliaus vieno mėnesio nuo jų pridavimo, įteikia aktų autorini čekį, kaip atlyginimą iš išdo, tokioj sumoj, kokia yra nurodyta autonomiškos Lietuvos samatoje.

PARAGRAFAS 45.

Administratyvė Autonomiškos Lietuvos valdžiai išpildo kaip teismiškus, taip administratyvius dvasiškos valdžios nutarimus, jų neperkratinėjant, o vien tik konstatuojant teisingumą pasirinkimo minėtos tikiybės įstatais, paskelbtais įstatymdavystės tvarkoje.

PARAGRAFAS 46.

Kiekvienas Lietuvos pilietis turi teisę priklausyti prie bile-kurio vienuolių ordono, kongregacijos, draugijos ir tt., arba steigti tokius publikacijos ke-liu, tai yra pristačius jo įstatus valdžios patvirtinimui. Išėjimas iš vienuolyno, kongregacijos, tikiybinių draugijos ir tt. negali būti prievarta sulaukomas, taip gi negali būti surištas su bausme ar teisių nustojimu, išskyrus nustojimą tų teisių, kuriomis toks asmuo naudojosi kaipo minėtų įstaigų narys, arba tų teisių, nuo kurių jis pats, budamas jau pilnamečiu, locnu noru atsiskakė, pastodamas į vieną iš viršminėtų įstaigų.

PARAGRAFAS 47.

Buvusieji Rymo-katalikų kunigai, vienuoliai ir vienuolės ingija teisę vesti (ženytis) tik tuomet, kada pasilaukia priklausyti prie Rymo-katalikų tikiybės, arba kuomet gauna viešą oficialų popiežiaus leidimą.

PARAGRAFAS 48.

Subsidijos iš Lietuvos išdo yra padalinamos tarp įvairių tikiybinių apšvietos ir labdarybės draugijų tokioj proporcijoj, kiek kuri turi savo pasekėjų tarp Lietuvos gyventojų. Gi viršminėtos rūšies įstaigos, paremtos betikiyba, gauna subsidiją sulyg to, kokį nuostolį Lietuvos piliečių sudaro tie asmenys, kurie apreiškė apie savo nepriklausomybę prie jokios tikiybės.

PARAGRAFAS 49.

Tuose atsitikimuose, kuomet dievmeldystė yra atliekama Lietuvos vardu, arba kuomet Lietuvos valdžia dalyvauja tokioj dievmeldystėj, tai minėtoji valdžia atsilanko į Rymo-katalikų bažnyčią, pastebint, kad urėdinkai, nepripažįstantieji katalikų tikiybės gali dalyvauti per savo atstovus.

PARAGRAFAS 50.

Rymo-katalikų bažnyčios turtai Lietuvoje pasilaukia būti valdomi per Vidaus Reikalų ministeriją ir Rymo-katalikų dvasiškąją kolegiją Petrograde. Imperatoriškoji Valdžia gražina Rymo-katalikų bažnyčias, vienuolynus, palocius, namus, budavones ir tuos Vilniaus, Kauno ir Suvalkų gubernijose ir dalyj Kuršo gubernijos — taip tuos turtus, kurie buvo paimti Vidaus Reikalų ministerijos globon, kaip ir tuos, kurie buvo perduoti Šv. Sinodo žiniai, butent: bažnyčias, vienuolynus, palocius, namus, budavones ir tt., kas tik priklausė Rymo-katalikų vyskupams, kapelionams, vienuolynams, bažnyčioms, parapijoms ir tt. ir kas bavo delei įvairių priešasčių konfiskuota XVIII-me ir XIX-me šimtmečiuose.

PARAGRAFAS 51.

Pažymėti viršminėtame paragrafe nejudinami turtai pereina atgal tam Rymo-katalikų vyskupui, kurio diocēzijoje jie randasi. Priėmimui gi judinamojo turto Vilniaus, Samogitijos (Žemaičių) ir Seimų vyskupai ingalioja vieną, jiems atsakomą delegatą.

PARAGRAFAS 52.

Imperatoriškosios Rymo-katalikų Dvasiškosios Akademijos biblijoteka ir kiti judinami turtai yra gražinami Lietuvai.

PARAGRAFAS 53.

Vedimui Lietuvos Rymo-katalikų reikalų Ryme Lietuvos valdžia akredituoja prie Apaštališkojo Sosto tam tikrą asmenį, kurio ranga skaitosi lygi autonomiškos Lietuvos ministerio rangai. Jeigu katalikų bažnyčios galva panorėtų turėti savo atstovą prie Lietuvos valdžios, tai tokiam atstovui suteikiama teisės, tinkamos svetimų šalių pasiuntiniams.

PARAGRAFAS 54.

Turtai, priklausantieji Evangeliko-Liuteroniškaiai bažnyčiai Prusų Lietuvoje, po to, kaip ji bus prijungta prie autonomiškos Lietuvos, liekasi tos bažnyčios nuosavybe. Į jos nuosavybę taipgi pereina tie turtai, kurie priklausė Varšavos Evangeliko-Liuteroniškaiai generalei konsistorijai Suvalkų gubernijos ribose, lyginai ir Evangeliko-Liuteroniškos bažnyčios turtai, esantieji Kauno, Vilniaus ir dalyj Kuršo gubernijų. Tai pačiai Evangeliko-Liuteroniškaiai bažnyčiai ypatoje jos ingaliojū atstovų, išmokama atlyginimas už nuostolius karės padarytus Prusų ir Didžiojoje Lietuvoj — už nuostolius, padarytus kaip per rusų, taip ir per vokiečių valdžią.

PARAGRAFAS 55.

Turtai, buvusieji šv. Sinodo žinioje, beesantieji Lietuvos teritorijoj, išskyrus tuos, kurie nurodyti paragrafe 51-me, autonomijos įvedimo momente pasilieka nuosavybe Stačiatikių (pravoslavų) bažnyčios Lietuvoje.

PARAGRAFAS 56.

Visi turtai, priklausantieji bile kuriai bažnyčiai ar tikiybai Lietuvoje, yra apkraunami mokesčiais (padotkais) lygiai su apšvietos-labdarybės visuomeniniais turtais.

KERŠTO SĖJA

(Tąsa).

— Draugai, — tarė jis, — aš nežinau iš kur einu. Tarp nematytų žemių man rodėsi, kad medžiai atbėga priešais mane ir lingsta man nematant. Bildėsis mano kojų gąsdino mane, aš pradėjau bėgti dar greičiau ir, bebėgdamas, užmigau koku-tai keistu miegu.

Aš atsipeikėjau kokiame-tai kalne. Sau šis spinduliai kaitino akmeninę uolą. Užlipus ant uolos, karštis nuo uolų degino mano kojas. Aš stengiausi kaip galint dasigauti ant kalno.

(Toliaus bus.)

Pasaka apie Jonuką kvailiuką ir Gudrųjį karalių

Pas gudus išgirdęs lietuviškai papasakojo
JONAS VILKELIS.

(Tąsa).

Mūs Jonelis be ginčų, Ėmęs gunčią *) ant pečių, Duonos riekę įsidėję, Juostą susiveržė stipriai, Ir bešvilpdams sau ramus, Nulingavė į laukus.

Jau naktis. Mėnulis teka, Paskui jį žvaigždėlės seka. Lyg piemuo su avimis Į erdves išeina jis. Musų Jonas, kaip pritink, Lauką apžiūrėję aplink Ir prigulęs pagal krumo Tuo iš nuobodumo, Vagies laukdams, plutą graužt. Jau pusiaunaktis praėjo, Neužilgo ims jau aušt. Jons akis sau paržiūrėjo. Pradėję miegas jį marint, — O vagiliaus nematyt.

Staiga žemė sudrebėję. Žiuri — atleikia arklis, Tartum griausmas — juodbėrys, Aukso karčius tik išsklaistė, Bangoms uodegą suraistė: Tokio žirgo neregėję Nieks pasaulj dar kaip gyvas — Žodžiu — ne arklis — bet dyvas. Jis į kviečius įpleškėję Ir vartyties ten pradėję. O Jonuks, — kiek tik įiegos — Arklį knapt už uodegos! Šoko žirgas, — na bet kur! Abiem rankom Jonas tur. Ir nors tas kaip žaibas mėtos, Jis lyg šulas — nei iš vietos. Atsiduso tat arklis Ir atkreipęs galvą jis Ėmė Joną melst išsyk: — „Susimildams, nežudyk.

„Aš nepaprasta kumelė, „Kokių yr pilna žemelė, „Ir nepaprastos veislės: „Mane niekur nieks negano, „Tyrlaukiai tėvynė mano. „Jau aš prižadau, išties, „Nedaryti jums blėdies. „Leisk liuosai tu mane, girdi, „Aš už tavo gerą širdį „Kuopuikiausiai atmokėsiu, — „Kumeliuką tau atvesiu. „Tai nebus by-koks arkliukas: — „Stebuklingas Juodbėrukas. „Jis pas tave nuolat bus, „Kuogeriausias, paklusnus „O sunkioje valandoj „Gelbės tave jis bėdoj. „Tu atmint, jo neparduok, „Nei mainyk, nei atiduok, „Nes jei tik jis tau pražus, „Tai, žiurėk, nelaimė bus.“ Mūs Jonuks nemėgo vaido, — Tuoj kumelę jis paleido Ir nuėjo sau miegot.

Užsikėlęs gi išryt, Nežinojo ką manyt, Negalėjo išgalvot, Ar per sapną, ar iš miego, Rodos, matė, — žirgas bėgo; Kad patsai jis raitas jojo, Pas karalių apsistojo; Ten kuo-tik jis nepraužęs. Rodės jam, kad tartum buvęs Pas gražiausią karalaitę; Kad už jurių net lekiojo Aukso plunksnos ten jieškojo; Buvęs netgi debesiuose; Pas mėnulį lyg svečiuose; Saulei nusilenkt nujojęs, — Bet ar tikrai — nežinojęs. Šiaip ar taip, — nuo tos nakties Jau nei pėdsako vagies.

*) Sermėga.

(Toliaus bus.)

(Tęsa nuo 6-to pusl.)

sidaryti elektrika: Copper Sulphate, Zinc Sulphate, Ammonium Chloride, Chromic Acid, Caustic Potash, Caustic Soda, Copper Oxide, Lead Oxide, Sulphuric Acid, Nitric Acid, Hydrochloric Acid ir daug kitų. Tuos chemikalus supylus į stiklinę reikia prie jų pridėti šmotas metalų kaip va: zine, vario, švino ir carbono, kurie šiom kart vadinasi konduktoriais. Jei tuos konduktorius indėtume į tą skystimą ir jei jie nesusisiekty, tai tas skystimas pradeda virti arba gurguliuoti. Jei tie konduktoriai yra sujungti su dratu, nežiurint kokio ilgio, elektrikas tekės dratu nuo vieno iki kitam. Jei skystimas būtų „Sulphuric Acid,” o konduktoriais būtų zine ir varis, elektrikos jėga būtų apie vieną voltą, bet jei skystimas būtų „Chromic acid,” o konduktoriai būtų zine ir carbon, elektrikos jėga gautume apie 2 voltus.

J. J. Adams.

A.L.T.S. REIKALAI

Pirmininkas. — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.
So draugas. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Sus. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa.
Fin. Sekr. — J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Redaktorius. — M. W. Bush, 109 So. 5th Str., Brooklyn, N. Y.
KOMITETO NARIAI: —
 Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J.
 Inž. M. J. Viniškaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y.
PROGRAMOS KOMISIJA: —
 Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Av., Scranton, Pa.
 J. Chmielaukas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 J. O. Širvydas,

ALTS. SEIMAS.

Atisbuvo 20 ir 21 spalio McCadden svetainėje, Brooklyn, N. York.

Pribuvo šie delegatai nuo kuopų:

- 1 kp., Brooklyn, N. Y.: —
 1) J. Ambraziejus,
 2) L. G. Kazimius,
 3) A. M. Martus.
- 12 kp., Lawrence, Mass.: —
 4) J. Sekevičius.
- 21 kp., Rochester, N. Y.: —
 5) J. Braknys.
- 7 kp., So. Boston, Mass.: —
 6) A. Rimka,
 8) St. Mockus.
- 15 kp., Bridgeport, Conn.: —
 9) R. Adžgauskas.
- 24 kp., Montello, Mass.: —
 10) P. Kazlauskas.
- 26 kp., Chicago, Ill.: —
 11) Pr. Kibortas.
- 10 kp., New Haven, Conn.: —
 12) K. A. Makarevičius.
- 25 kp., Chicago, Ill.: —
 13) P. Bradchulis.
- 11 kp., Waterbury, Conn.: —
 14) J. Trečiokas,
 15) A. Osteika.
- 4 kp., Philadelphia, Pa.: —
 16) Vac. Karuža.
- 30 kp., New York, N. Y.: —
 17) O. Viniškaitienė,
 18) A. Ramanauskas.
- 16 kp., Worcester, Mass.: —
 19) A. Blažys.

Pribuvo ir C. Komiteto nariai: Pirmininkas — R. Karuža. Sus. Sekr. — Dr. E. G. Klimas. Fin. Sekr. — J. O. Širvydas. Redaktorius — M. Bučinskas. Vice-pirm. — J. Lutkauskas. Komiteto nariai: — Dr. Bacevičius ir M. J. Viniškaitis. Apart to dar užsiregistravo ALTS nariai, kuriems buvo suteiktas patariamasis balsas: P. Norkus, A. Povilaika, V. K. Račkaukas ir A. B. Strimaitis. Kadangi sekančiame N bus iš-

spausdintas išstis protokolais, todėl čionai paduosime trumpą aprašymą.

Sesija I.

Atidaro pirminkas R. Karuža trumpą prakalbą. Priimami mandatai, ir pagaliaus išrenkamas seimo prezidiumas. Pirmininku advokatas Bradchulis, jo padėjėju J. Širvydas, sekretorium J. Sekevičius, o jo padėjėju A. Rimka.

Po tam seka C. K. narių reportai, kurie išduodami žodžiu. Plačiausią raportą išduoda pirmininkas. Raportai priimami.

Šioje sesijoje taipgi išrenkamas komisijos ir tuomi sesija užsibaigia.

Sesija II.

Sesija atidaro seimo pirmininkas. Skaitymi linkėjimai ir kitiški laiškai.

Tuos paprastus esimu reikalus atlikus prieinama prie svastyto pamatinių konstitucijos projekto įstatymų. Pasirodo, kad nekuri stovi už projektą priimtą Pittsburgho konferencijoje, kiti-gi už projektą pagamintą komisijos, kuris tilpo „V. L.” N40. Tiedu projektai sulyginami, taisomai, vienas kitu papildomi, taip pat inėšami visiškai nauji paragrafai. Diskusijose daugiausiai balsų ima p. J. O. Širvydas ir A. Rimka. Kiti delegatai daug rečiau. Viskas apsvaistoma nuodugnai, beveik išsiamenčiai. Čionai to viso projekto netalpinsime, kadangi jis tilps išstisai sekančiame N, oficialiai užvirtintais seimo prezidiumo.

Tuomi ir baigiasi sesija.

Sesija III.

Sesija trečią atidaro p. Bradchulis. Delegatų vardošaukis, protokolo skaitymas ir priėmimas.

Šioje sesijoje toliau tęsiamas įstatų projekto skaitymas. Vėl paragrafais skaitymas projektas, taisomas ir priimamas. Daugiausiai ginčų sukelia narių mokestis ir tik po ilgų diskusijų nutariama, kad ALTS. turės paprastas ir nepaprastas kuopas.

Paprastų kuopų nariai mokės po 5c. į mėnesį Centran ir skaitysis tikrieji ALTS. nariai. Jie A. L. T. S. seimuosna siųs delegatus, etc.

Nepaprastomis kuopomis bus įvairios organizacijos norinės prigulėti į ALTS. Tokių kuopų mokestis bus metinė. Jos mokės \$5.00 už pirmą šimtą narių ir po \$1.00 už kiekvieną sekantį šimtą. Jų delegatai seimuose turės tik patariamąjį balsą.

Dar svarstomi kiti paragrafai ir pagaliaus sesija uždara.

Sesija IV.

Sesija prasideda paprastu delegatų vardošaukiu, skaitymu protokolo, etc.

Pasvarščius keletas menkesnių klausimų, prieinama prie rinkimų. Į C. K. tapo išrinkti:

Pirm. — P. Kibortas.
 Vice-pirm. — R. Adžgauskas.
 Sus. sekr. — St. Mockus.
 Turtų sek. — J. O. Širvydas.
 Išdininku — M. Bučinskas.
 Komiteto nariai: — M. J. Viniškaitis ir Dr. Bacevičius.

Bet berenkant komitetą išsiamenčiama, kad turtų sekretorius turi begaliniai daug darbo ir apie tai gana daug svarstoma. Pagaliaus nutariama, kad turtų sekretoriumi ir oficialių sandaros pranešimų redaktoriumi turi būti viena ypatą, kuriam ir bus mokama \$100.00 algos į metus.

Kontrolės komisijon išrinkta:

Dr. Klimas.
 P. Norkus ir
 J. V. Lutkauskas.

Apšvietos komisijon:

A. Rimka.
 R. Karuža ir
 J. Sekevičius.
 Teismo komisijon:
 Adv. Bradchulis,
 Balutis ir A. Zimontas.

Kilus organo klausimui nuomonės pasiskirsto: vieni stovi už tai, kad tik vienas būtų oficiališkas organas, o kiti kad būtų visi vidurinės srovės laikraščiai, kurie tik apsiims. Po ilgų diskusijų nutariama, kad organais pasilikis visi laikraščiai vidurinės srovės.

Dar pasvarstoma keletas kitų klausimų, tarpe kurių nutariama, kad sekantis ALTS. seimas bus Chicagoje, o laiką nuskirs C. Komitetas.

Taipgi visus klausimus nesusipėta išnėsti seime paliekama abiemis valdyboms, — senajai ir naujai nutarti. P. Norkus.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Vice-Prezid. — Dr. K. Drangelis, Chicago, Ill.
Sekretorius. — P. Norkus, 33 Burgess Place, Passaic, N. J.
Išdininkas. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Kningininkas. — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.
LITERATISKASIS KOMITETAS:
 B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
 J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
 V. K. Račkaukas, 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

TMD. 3-čios kp. paskaita. — Spalio 13 d. buvo antra iš eilės TMD. 3-čios kp. sezoninė paskaita. Šią paskaitą skaitė p. P. Norkus, temoje „Kritika Materializmo.” Skaitytojai, kurie seka šių paskaitų bėgi bei kurie matė „V. L.” numerį, tie galėjo vietinėse žiniose patėmyti ir turinį tos paskaitos, kadangi, delei geresnio publikai supratimo bei paskaitų apvertinimo, talpinama turinys iškalno.

Dabar apie tai nekaltant, norisi paminėti tai, kad prelegentas labai aiškiai savo paskaitą skaitė, kiekvienam padalinime plačiai paaiškindamas nesuprantamus bei svarbesnius sakinius. Skaitymas užsitęsė į porą valandų.

Klausytojų atėjo neperdangiausia, viena, kad ir taip mažai lankosi į TMD. kp. susirinkimus, o antra — tą vakarą lijo, delei ko dauguma pasiliko namie. Nekurie iš atsilankiusių kalbėjo net apie pakartojimą tos pačios paskaitos, kuomet laikas leis.

Spalio 27 d. išpuola trečia tokia paskaita; skaitys K. S. Karpavičius, „Darbininkų Padėjimas Amerikoje” (sustatas bus paskelbtas vietinėse žiniose). Kadangi ši paskaita yra darbininkų klausimą paliečianti, todėl darbininkai pasistengkite ateiti; — aiškiai ir vaizdžiai bus nupiešta darbininkų padėjimas nuo pat Amerikos industrijos pradžios.

Taipgi tą pat vakarą išpuola ir mėn. susirinkimas. Yra daug svarbių reikalų.

K. S. Karpavičius.

Cleveland, Ohio. — Vietinė T. M. D. 20 kp. 8 rugsėjo atisbuvo susirinkimas. Tarp ko kito nutarta atsisaukti per organą idant TMD. kuopos apsvaistytų apie surengimą maršruto agitatyviškų prakalbų po visas vietas kur randa TMD. kuopos ir kur jų nesiranda. Toliaus apsvaistys, per-

statyta už tinkamą ypatą kalbėtoju prezidentas, Dr. A. J. Zimontas.

Gerbiamos TMD. kuopos! Tą veikiai apsvaistykite, nes prasi-deda ilgi vakarai, ir be abejonės agitatyviškos prakalbos atneštų ypa labai reikalinga. Tai-gi visos TMD. kuopos, į darbą!

Kuopos raštininkas,
Vincas Jankauskas.

Rochester, N. Y. — TMD. 52 kp. ir ALTS. 21 kp. 13 rugsėjo surengė prakalbas gerb. Alb. Strikuliui, Philadelphiajos medicinos Universiteto studentui. Jisai kalbėjo per du atvėju. Prakalbos nusisekė labai gerai; publika likosi užganėdinta; žmonių prisirinko pilna lietuvių svetainė; visi užsilikė ramiai ir klausėsi su didžiausia atidžia. — Reikia paminėti, kad gerb. kalbėtojas dar jaunas, bet matyt karštas tautietis, energiškos iškalbos. Didelė dėmintį paliko tarpe vietinių lietuvių. Geistina, kad panašios prakalbos tankiau atsi-kartotų, nes publika labai indomaujasi panašioms parkalboms.

Vietiniai tautiečiai pradėjo šau-niai darbuotis ant tautiškos dirvos; net 2-jas prakalbas paeiliu surengė, ir dar žada kvieisti gerb. Dr. J. Šliupą ant rudeno. Stebėtina, kad tautiečiai net kitas dr-jas savo veiklumu pralenkė; tai vis vaisiai gerb. mūsų veikėjo P. Petronio.

Užtai jis ir gauna vėjo nuo „Laisvės” korespondentų. Žinoma, jiems pavydu. Juk mes, tautiečiai nekalti esame, kad jiems publika neprijaučia.

Po prakalbų prisirašė keletas naujų narių prie TMD. kuopos. Taipgi rinktos aukos, kurių surinko \$20.00, iš kurių visas lėšas atitraukus liko 8 dol. į Gelbėjimo Fondą.

Kalbėtojas kalbėjo apie Lietuvos istoriją ir dabartinį lietuvių gyvenimą.

ALTLS. 21 kp. Reporteris.

East Chicago, Ind. TMD. 127

kp. buvo surengusi 4 rugsėjo (Labor Day) apvaikščiojimą su prakalbomis, tikslu paminėjimui kuopos 5 metų sukaktuvių. Buvo užkviestos ir aplinkinių miestelių draugijos, kurių dalyvavo tik D. L. K. Vytauto Dr-ja iš W. Hammond, Ind., Ukėsų Klubas ir Sv. Stanislovo Dr-ja iš E. Chicago, Ind., kurioms draugijoms musų kuopa istaria širdingą padėką.

Nežiurint į tuo laikų iškilusią andrą ir nekoki orą, apvaikščiojimas su paroda po gatves tęsėsi virš valandos ir įspudingai nusisekė.

Po apvaikščiojimo buvo prakalbos. Gaila tik, kad musų kvietas kalbėtojas, gerb. Dr. A. Zimontas į laiką nepribuvo. Jo vietą užpildė vietiniai. Taip ir praleidome gražiai musų kuopos dieną.

K. L. Kairis.

PAJIESKAU savo brolio Mikolo Linizos, Nečūnų kaimo, Nemažūnų parap., Trakų pav., Vilniaus gub. Gyveno pirmiau Seranton, vėliau Chicago, turiu labai svarbią naujieną. Malonėkit atsisaukti ar kas apie jį žino pranešk!

Magdalena Linizutė
 po vyrų Oginiskienė.
 657 W. Fayette St., Baltimore, Md.

KAMBARIS ANT RANDOS.
 Turiu labai švarų kambarį išrandavojimui del dviejų vyrų, kambaris švie sus, inėjimas per lobę, su valgia kaip nori. Ant antrų lubų (floro).
A. MARTIŠIUS.
 227 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (43)

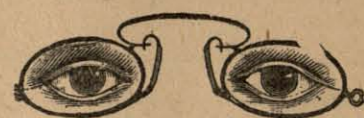
PIGIAI PARSIDUODA gaminis inžinas septynių arklų jėgos. Šitas inžinas yra visai mažai naudotas, taip kaip ir anujas. Greit atsisaukusiam šitas inžinas bus parduotas visai pigiai; atsisaukite ant sekančio antrašo:
Vin. Struogis.
 155 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

PAJIESKAU brolio Vinco Venslovo, paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto Pajavonio gmino. Amerikoje apie 19 metų, pirmiaus gyveno Seranton, Pa. Malonės pats arba kas apie jį žino pranešti sekančiu antrašu. Turiu svarbų reikalą.

ANTANAS VENSLOVAS.
 92 North 2nd Str., Brooklyn, N. Y. (44)

PARSIDUODA.
 Augstas pianas ir fonografas už \$75 viršus nepuikis, bet gi balsai kuogeriausi.
 Priežastis pardavimo, kad?
JONAS AMBRAZAITIS,
 370 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. (43)

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nuošimtis žmonių turi galvos skaudėjimą ir nerviškumą iš priežasties silpnų ir nerviškų akių. Vienintelė pagalba, tai moksliskai pritaikyti akiniai.

Kreipkitės pas

Dr. H. A. Medoff

Akių ir akių specialistas, o jis duos Tamstai patarimą dyka.

Ofisas yra jo aptiekoje.

500 Grand Street, (Corn. Union Av.) Brooklyn, N. Y.

P. S. — Sumušti stiklai duodasi be egzaminavimo. Tik reikia priduoti šmočiukai.

Centais Užčėdijama Desėtkus

Bereikalingai daugelis važiuoja New Yorko pažiūrėti.

Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.

Labai puiki sąsiuva 112 pukių paveikslų New Yorko gatvių, stočių, elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvieną paveikslu.

Ta sąsiuva kiekvienam malonu turēt.

Reikalauk „V. L.” administracijoje, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. prisiunčiant pinigus stampomis.

A T Y D A !

Vienintelė Lietuviška mokykla važinėti automobiliu savo suruošimu pralenkia visas kitas tos rūšies mokyklas. Joje mokinama važinėti ant geriausių sistemų automobilių ir kaip sutaisyti motorus. Pulkus kursas iš teorijos ir praktikos už \$25.00. Lektijos: važinėjimo, taisyimo, braižymo ir net išmokimas „Self starterio.” Be užmokesčio dirbtuvė. Gvarantuotas mechaniko diplomus. Duodam referencijas.

Del atvažinusių turim butus. Atėikite ir persitikrinkite. Prižiuri žinomas instruktorius L. Tichnevčius.

THE COSMOPOLITAN AUTO SCHOOL.

351 W. 50th St., New York, N. Y. (46)

Reikalingi ženoti žmonės ant farmos, vieta labai gera.

Atsisaukit: —

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Reikalaujame vaikų 16 iki 20 m. amžiaus, del fabriko darbo. 118 Freeman St., Greenpoint, Brooklyn.

Prince Albert gerai parsiduoda užtai kad geras

Mūsų tvirtinimas, kad rukoriai vely nori kokybės negu dovanų ar kuponų, išsiamenčiama, kad rukoriai labai pageidauja Prince Albert pypkės arba cigareto tabaką visame civilizuo-tame pasaulyje. Dovanos ar kuponai niekad nebuvo duodami delei pritraukimo rukorių pirkti šį tabaką.

Nei tabstijiniai nei nacijonališki įstatai negali priversti mus duoti dovanas ar kuponus, ir nei kaip negali užkenkti pardavimą Prince Albert!

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

Yra labai geras tabakas — ir padarytas per vienatinį patentuotą procesą, kuris prašalina kandimą ir gerklės džiovimą. Ėmė 3 metus ir daug pi nigų, to proceso išbulinimui, užtai šiandien visi vyrai, kurie nori pypkę arba cigaretą rukti gali taip daryti, nežiurint į liežu vio arba gerklės minkštumą!

Jūsų skonis ir užsiganėdinimas parodo, kad kokybė yra daugiau pageidaujama, negu kuponai ar dovanos.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY
 Winston-Salem, N. C.

Ant kitos pusės blekinės skaitysit: „Procesas patentuotas Liepos 30 d., 1907.”

Gait Prince Albert pirkt visur, kur tik tabakas parduodamas, raud. kreps. 5c.; raud. bleš. 10c.; svar. ir pus-svar. bleš. humidoriuose, ir tame gražame kryštolo humidoriuje su spindžiaus drėgnintojo viršeliu.

Vėliausios žinios apie Lietuvos Dieną.

DIDELĖS AUKOS LIETUVIŲ DIENAI.

Sv. Antano ir šv. Liudviko dėtės iš Central Brooklyno iš savo išdų nutarė paaukauti po 100 dolarių Lietuvos Dienoje. Labai daug žmonių pasižadėjo rinkti aukas ant gatvių.

Šioje kolonijoje tikimasi tik iš lietuvių surinkti nemažiau 1,000 dolarių Lietuvos Dienoje.

Tik ką apturėjome žinią, kad lenkiškas Tautinio Apsigynimo Komitetas (didžiausia lenkiška politiška organizacija Amerikoje) išleido pranešimą savo nariams, kuriame pataria duoti pagalbą lietuviams rinkime aukų Lietuvos Dienoje. Šį pat organizacija žada padaryti tame dalyke plačią agitaciją su apie 20 laikraščių.

EKSTRA.

Pittston, Pa.

Į vieną savaitę laiko jau mes surinkome \$600.00 aukų. Lietuvių merginų draugija aukavo \$100.00. Vietos stambesnės aukos: kun. J. Kasakaitis \$35.00, J. Andriusis \$25.00, T. Paukštis \$25, p. Watson \$25.00 (svetimantis.) J. Kazakevičius.

Bazaras ant naudos našlių ir našlaičių likusiais po lenkiškais legijonistais kariaujančiais už neprigulmybę atsibus nuo 29 d. spalio iki 4 d. lapkričio, Arlington Hall, 19 8th Str. New York. 4 d. lapkričio bus lietuviškas vakaras, ant kurio dalyvaus lietuviškas choras „Harmonija.“

NAUJI RAŠTAI.

Žydų Karalius keturių aktų drama, parašė J. M. J. vertė J. M. Širvintas. Kaina 30c.

Kelionė Lietuvon karės metu parašė kun. Dr. V. Bartuška. Kaina 25c.

Liudvikas Windthorstas. — Pagal Swickeratha sutaisė J. E. K. Kaina 25c. Šias visas knyguotes išleido „Darbininkas.“

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„VIEN LIET.“ OFISE

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

// SKAITYKITE

Mūsų išleistą knygą

„JAUNIEJI SKRAUJA“

— Senovės medžioklių apysaka.

EUROPINĖS KARĖS MAPA.

su anglišku aprašymu kariaujančių šalių pajėgų ir tt. Kaina tikrai 25c. Mokestį galite prisisti pašto stampomis.

J. J. Paukštis & Co.

120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Lietuviškas Advokatas Baltrus S- Yankaus

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už koliestvą ir užmušimą prieš kasyklas, fabrikus, geležkelius, laivus ir tt.

Skundžiu United States Kortuose ir gerai suprantu punktus provų už koliestvą.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ AGENTAI.

Pas juos galima užsirašyti laikraštį „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“, taip pat užsisakyti ir knygas „Vien. Liet.“ išilistas.

0 0

BROOKLYN, N. Y.
Jonas Bendikis 3914 — 4th Ave.
J. J. Slikas 31 Hudson Ave.

AMSTERDAM, N. Y.
V. Daučiūnas 97 Forbes Str.

BINGHAMTON, N. Y.
J. Stanislaavičius 291 Clinton Str.

NEWARK, N. J.
M. Truska 28 Abbotsford Ave.
V. Ambrazevičius 178 Ferry Str.

EAST NEWARK, N. J.
F. M. Petrulionis 333 John Str.

PASSAIC, N. J.
St. Pauža 33 Burgess Place.
P. Sakatauskas 33 Burgess Place.

BRIDGEPORT, CONN.
Liud. Sagevičius 583 Hollister Str.

NEW BRITAIN, CONN.
Ant. Mikalauskas 14 Spring Str.

NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevičius 255 Wallace Str.

ANSONIA, CONN.
J. P. Čuppas P. O. Box 330
J. Tareila 22 Star Str.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemekas 785 Bank Str.
A. Povilaika 804 Bank Str.

M. Alyta 23 Congress Ave.

HARTFORD, CONN.
Tad. Spelis 300 Front Str.

SO. BOSTON, MASS.
K. Sangaila 204 Athens Str.
K. Jurgelūnas 377 W. Broadway.

J. B. Valukonis 261 Broadway.

E. CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkevičia 877 Cambridge Str.

CAMBRIDGE, MASS.
K. A. Galinauskas 719 Main Str.

GARDNER, MASS.
P. S. Remeikis 267 Pleasant Str.

WORCESTER, MASS.
P. Dėdynas 20 Alpine Str.
M. Paltanavičius 15 Millbury Str.

MONTELO, MASS.
B. P. Miškinis 35 Arthur Str.
M. J. Petrušis 20 Cleveland Ave.

HAVERHILL, MASS.
J. Večkys 14 Davis Str.

WESTFIELD, MASS.
Kancler Bros. 79 Meadow Str.

PHILADELPHIA, PA.
A. Rukas 2544 E. York Str.

PITTSBURGH, PA.
M. Kupcevič 445 Stadium Str.

PITTSSTON, PA.
Pr. Bataitis Box 141

SCRANTON, PA.
J. Petrikis 1514 Ross Ave.
J. Navadauskas 224 Oak Str.

SILVER CREEK, PA.
St. Bulota Box 198.

BALTIMORE, MD.
J. Galinaitis 830 Hollins Str.
Geo. Bubnis 112 Green Str.

CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys 2120 St. Clair Av. N. E.

GRAND RAPIDS, MICH.
J. Besasparis 1137 Muskegan Ave.

KENOSHA, WIS.
K. Brazevičius 402 Lincoln Str.
J. Bakutis 50 N. Howland Ave.

ROCKFORD, ILL.
J. J. Petraitis 1229 Ferguson Str.
P. Petrėnas 422 Island Ave.

CHICAGO, ILL.
B. Lenkauskas 2336 Oakley Ave.
M. J. Damijonaitis 812 W. 33rd Str.
John Kulis (keliaujantis) 3255 So. Halsted Str.

E. ST. LOUIS, ILL.
J. N. Zickus 457 Collinsville Ave.

DIDELIS SUVALKIJOJ ZEMPLAPIS (Mapa).

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, keltus, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemlapis lietuvių kalboje. — Persistato labai puikiai.“ — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas J. J. Paukszis & Co. 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

TURI BUT ČYSTA, JEIGU NORI, KAD GERAI EITŲ.

Jeigu turi mašiną, o niekad ją nečystini, ji negerai eina, o galutinai sustoja. Tavo pilvas yra irgi kaip mašina, kurį reikia iščystyti. Imk Triner's American Elixir of Bitter Wine. Šis geras vaistas iščystys ir sustiprins vidurius ir taipgi suteiks energiją ir buvį. Prašalins nerviškumą, galvos skaudėjimą, silpną kraują, ir tt. Prekė \$1.00 aptiekose. Jos. Triner, Išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 So. Ashland Av., Chicago.

Vyrų del fabrikos darbo, 118 Freeman Str., Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

FERAI! — URĄ, VISI ANT FERŲ!!! — FERAII!

D. L. K. Keistučio benas parengia labai puikius ferus per tris vakarus — 26, 27, 28 spalio (Oct.) 1916 m. Klubo svetainėje, 312 East Str., New Haven, Conn.

Įžanga per tris vakarus 25c. Su pagarba Ferų Komitetas.

Lietuvis automobilistas reikalauja vietos.

Reikalauju vietos šauferio. Esu apsipažinęs gerai su automobilių mechanizmu ir patsai moku pataisyti. Sukalbu angliškai, lenkiškai ir rusiškai. Kam reikalingas šauferis malonėkite atsišaukti sekančiu antnašu:

Jonas šidlauskas. 231 Jackson Ave., Long Island City, N. Y. (45)

KRASOS DEŽUTĖ.

Vincas S. Daučiūnas. — Labai būtų malonu, kad tamista vietoje eilių rašytumėte žinutes ar šiaip straipsnelius. Kad eiles rašyti reikia pažinti gerai kalbą. Jusų eilutės labai silpnos. Negalėsime jas sunaudoti.

V. Širvydas. Labai ačiu už prisiųstą tąsą „Kare Lietuvoje.“

D. J. Matas. — Ant nelaimės jau Lietuvių Dienos skyrių nesuspėjome indėti Jus pranešimo. Suminėsimė sekančiame N.

Mūsų specialiam korespondentui iš Montello. Atėjo kuomet išlaužyta buvo „V. L.“. Sunaudosime sekančiam N.

J. Slitskis. — Tilps sekančiame N.

Jonas Kablis. — Jau nesuspėjome indėti j šį N. Labai atsiprašome.

J. A. Norbuta. — Labai ačiu. Sunaudosime sekančiam N. Taipgi ir aukas tuomet pagarsinsime.

BROOKLYNO JAUNUOMENEI ZINOTINA!!!

Brooklyno Jaunoumenė rengia visą eilę puikių šokių vakarėlius, kas nedėlios vakarą, Tautiškame Name, 101—103 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Šokiai tęsis per visą žiemą kas nedėlios vakarą. Apart šokių bus ir taip visokių žaidimų. Įžanga vyrams 25c. merginoms 15c. (su padėjimu drapanų).

Muzika bus puiki, griež angliškų ir lietuviškų šokių, vadovaujant J. šidlausko.

Kviečia, KOMITETAS. Šokių pradžia 6 val. vakare.

Ant pardavimo

Gera farma parsiduoda su visu vaiviu, gyvuliais ir tūlėmis netoli didelio miesto Waterbury, Conn. tarp 1-tuvių geras markietas kas nupirks nesigailės. Parsiduoda pigiai iš prieštasties silpnos sveikatos. Kas norėtų dažinoti daugiau, prašau atsišaukti ant savininko: Mr. Peter Franceson

Hotchkissville, E. F. D. Conn. (44)

VISI ŽMONĖS DABAR LABAI INTERESUOJASI KLAUSIMU:

Kas bus ateitije.

Kas bus už 100=200 metų.

Juk kiekvienam labai žingeidu, kaip žmonės gyvens už 100 ar 200 metų; kaip jie valdysis, koki bus tuomet geležkeliai.

Argi neverta žinoti kaip už 100 ar 200 metų žmonės rėdysis, kokius turės susinėsimo įrankius, orlaivius ir tt.

Juk žingeidu, kaip tada gydytojai gydys žmones, kaip išgydys stebėtiniausias ligas ir tt.

Juk reikia žinoti, koki tuomet bus teatrai, pasilinksminimo vietos ir tam panašiai.

Taigi, reikia tas viskas žinoti, bet iš kur, kaip?

Kad tą viską dažinoti, reikia perskaityti puikią garsaus anglų rašytojo Edward Bellamy knygą:—

PAŽVELGUS ATGAL.

Tai didelė knyga susidedanti iš 356 puslapių, išleista ant labai puikios popieros. Joje lengvai suprantamoje kalboje aprašyta viskas, kaip bus ateitije, kaip tuomet žmonės juoksis iš dabartinių laikų, iš visokio skurdo ir tam panašiai.

Ta puiki ir labai žingeidi knyga prekuoja tikrai \$1.00, gražiose apdaruose — \$1.50.

Ją galima gauti: —

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE. 120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Su szitu pastebetinu Cigaretu gaunate ir Kupona

Tik pamislykit kiek vertės Jus gaunate už savo pinigus — geriausių Egiptišką cigaretę ir brangų uponą. O-A-SIS cigaretas yra geriausias sumaišymas čysčiausių tabakų.

Išraskit tą del savės! Sakykit „O-A-SIE“ pardavėjui šiandien — gaudit tą stebėtiną cigaretę taipgi ir kuponą. Nepamirškite šiandien pirkt — „O-A-SIS.“

Oasis

Geriausias Egipto Cigaretas

10 už 5c.

ir dar

KUPONAS DOVANAI

Taipgi 20 už 10c. ir DU kuponai dovanai

Oasis kuponai yra mainomi ant virš 700 brangių dovanų, ar pinigais 1/2 cento. Dovanos lange, Liggett ir Myers Dov. Rod. kraut. S. E. cor. 7 Av. ir 16 st. N. Y. C.

SKAITYK

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ IR PATARK SAVO DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

užsirašyti naudingą laikraštį
Kaina metams \$2.00
Pusei metų 1.00

JUOKŲ SKYRIUS

Šventas jausmas.
Jis — Tai tu jau nutarei mane pamesti.
Ji. — Ką gi daryti. Tų, kurie nieko neturi, aš mylėti negaliu. Meilė šventas jausmas, aš prieš ją nieko negaliu padaryti.

Tamsus klausimas.
— Koks daiktas tamsiausias?
— Nigeris, aprėdytas juodais drabužiais, uždarytas tamsiame sklepe, geriantis juodylą ir užsikandantis suodžiais.

Skirtingumas.
— Tamista sakai, kad viena ūnka vynu prekiauja dolarij, o kita — dolarij ir 10 c., tai koks gi skirtingumas?
— Matai toje ūnkoje, kuri prekiauja dolarij ir 10 centų, toje yra vynu už 10 centų, o kuri prekiauja dolarij, toje vien tik pamazgos.

Tai tau.
Pirmiau mūsų „Naujienuoms“ Dr. Šliupas dar visgi buvo geresniu žmogumi, dabar jau virto niekingiausiu žmogum.
Pirmiau p. Rimka joms buvo visgi geru ir artimu žmogum, dabar jos jį vadina didžiausiu veidmainiu.
Na, juk tai evoliucijinis įstymas. Viskas mainosi.

Protestuokite.
Ei jūs ten SIA. kuopos ir nariai, protestuokite prieš Dr. Šliupą, kam jis drįsta teisybę pasakyti apie mus. (Iš „Naujienu.“)
Kas melagius?
Melagius Šliupas, melagius Rimka, Strimaitis — na, ir... Račkanskas.
Melagus Širvydas, Karuža, Norkus, etc., etc.
Melagai visi.
Nemelagiais yra tikrai vieni socialistai iš „Naujienu.“ (Sulyg „Nauj.“)

Teisybės iš dugno.
Sunku patikėti graboriams žodžiais, kuomet jis linki geros sveikatos.
Pats nejautriausias žmogus pasidaro jautriu, jei užsilipt jam ant „kornų.“
Skirtumas tarp ūnkaus ir išlaidaus žmogaus tame, kad pirmasai nenori turėti ateityje juodų dienų, o antrasis dabartyje.

Paskolą gali gauti visi, išskiriant tuos, kuriems ji reikalinga.
Pinigai ne gėralas, o vienok jų visi trokšta.

Krikštynos.
Ligšiol tik kunigai krikštydavo; dabar-gi tuom užsima „Naujienu.“ Jos Lietuvių Dienai Centralinį Komitetą pakrikštijo Vienybės ardymo komitetu.
Kas ką sapnuoja, tam tokius vardus ir duoda
Kam kas Chicagoje rupi?
„Draugai“ — Francuzijos bedieviai.
„Naujienuoms“ — Olševskio ir Tanamevičiaus bankai.
„Lietuvai“ — „Naujienu“ gydytojų per laiškus klinikos.
„Katalikai“ — pabėgėlių skelbimai del skaitytojų sugavimo.

KOZNAS UZGANEDINTAS.

Koznas užganėdintas iš mūsų vaistų. Mano draugas turėjo reumatizmą. Nupirkau jam „Triner's Liniment“, ir dabar jis yra visai sveikas. Taip rašė Mr. J. Murray, Utah, Sept. 25, 1916.

Triner's Liniment yra irgi geras del neuralgijos, susižeidimo, sutinimo ir tt. Prekė 25 ir 50c. aptiekose; per pačią 35 ir 60c. Geriausias visiems nuo šalčio, gerklės skaudėjimo, kosėjimo, įstimos vaistas yra Triner's Cough Sedative. Ta pati prekė. Joseph Triner, Išdirbėjas-chemikas, 1333—1339 So. Ashland Av., Chicago, Ill.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyrišku drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporcijų lekcijas ypatiskai ir per laiškus pagal „Dividimto šimtmecio sistema“. Pristatau petrinas į visus miestus Suvienuytų Valstijų ir Kanados. Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:

L. G. KAZIUNAS.
96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsiima varymu provy visuose teismuose.
Offisas rmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 87
Bell 47
Residence Peoples 1100

LIETUVISKA MUZIKOS KONSERVATORIJA,

395 Broadway, So. Boston, Mass.
Atidarė muzikos mokslui duris. Mokinama ir specializuojama dainavime, kompozicijoj ir lavinama griežti ant visų klasiškų instrumentų. Incoporuota 1915 metuose. Užbaigusiems mokslą duoda paliudijimus.
Direktorius: — M. Petrauskas.

DIRVA
Didžiausias ir naudingiausias laikraštis.
Neužiima barnėmis ne polemikomis.
Talpina daug žinių.
Talpina daug moksliskų ir pamokynančių straipsnių.
„DIRVA“ verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.
TIK \$1.50c. METAMS.
Ant pažiuros vienas No. Dykai.
„DIRVA“
2004 ST. CLAIR AVE - CLEVELAND, OHIO

GERAS LINIMENTAS

yra kiekvienai šeimynai reikalingas vaistas. Nėra tos dienos, kad neprisiima vienam iš šeimynos narių tokį vaistą vartoti.

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severos Gothardiškas Aliejus) yra ir buvo toks šeimyniškas linimentas per pastaruosius 35 metus ir jo vertė neapibranginta norint aturėti palengvinimą nuo reumatizmo, neuralgijos, niksterėjimų, užsigvimų, tinimų, ištinusių gylių, sustingimo sunarių ir raumenų, dieglių ir skausmų.
Kaštuoja 25 ir 50 centai.
Skaitykite šį laiską: „Severos Gothardiškas Aliejus pasirodė labai veiklus. Mano moteris turėjo diegičius skausmus kočiose, bet pradėjo vartoti Severos Gothardišką Aliejų skausmas pradėjo mažintis ir kol suvartojome pusę butelko, tie skausmai visiškai išnyko.“
John Mikulastik, R. F. D. 1, Box 96, Iron Mountain, Mich.
Gaukite Severos Preparatus nuo savo aptiekoriaus. Negalint gauti, užsisakyk tiesiai nuo mus. Neimk kitokių vaistų bei užduotojų!
W. F. SEVERA CC., Cedar Rapids, Iowa.

12 Lekcijų angliškos kalbos.

Lengvai ir parankiai sutaisytos, kurias išmokus turėsit gerą pradžią išmokyti **KALBET IR RAŠYT ANGLISKAI.** Jeigu netiki tam naujam išradimui, perskaitykit pirmą lekciją, o persitikinsit ar teisybė. Prisiųskit 10 c. štampa, tuojaus gausit lekciją.
MONTELLO CORRESPONDENCE SCHOOL
MONTELLO, MASS.
(43)

Paaishkinimas del visų žinios.

Mes pardnومه ir perkame visokios rūšies biznis po visas dalis Amerikos. Jeigu nori pirkti bent kokį biznį arba jį parduoti tai visuomet kreipkitės ypatiskai arba laišku. Norėdamas parduoti biznį parašykite koks biznis yra, kaip senai išdirbtas, ir už kokių prekę norėtumet jį parduoti. Norėdamas pirkti paminėkite kokiam mieste norite, kokį biznį, ir kiek maždaug galėtumete įnešti pinigų. Taippat mes išpildome visokias apeliacijas ir padnومه visokias provas geriausiems advokatams, kaip legališkas, taip kriminališkas. Taippat esame už perkalbėtojus visokiuose reikaluose. Visus augščiau paminėtus dalykus mes atliekame teisingai ir sąžiniškai. Reikale visuomet kreipkitės pas:

M. Ballas ir J. Bush
119 Grand St. Brooklyn, N. Y.
(Nov. 29, 1916).

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.
Buvęs 9 metų Skyrusis Viršininkas, Inspektorium Suvienuytų Valstijų Imigracijos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentu skyrusiose Gavimui patarimų, kreipkitės laiskais, įdėdami krasos ženkelei ataskymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiskai į visas Valstijas ir miestus su lyz pareikalavimu. Adressas: **KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law** 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

KIEKVIENAS GALI BUTI FOTOGRAFISTU.

Ką-tik išėjo iš spaudos pirmą lietuvių kalboj knyga, iš kurios kiekvienas gali lengvai išmokyti fotografystės amato. Prisiųskite \$1, o gausite šitą knygą. Siuntimą apmokame. Aresuokite: **NORTH END PHOTO CO.** 376 Selkirk Avenue, Winnipeg, Man., Canada.

Kiekvienai MOTEREI žinotina
Specialistas Moteriškų Ligy.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriamo ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiuosiuems ligoniams parupinam vieta, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rođą. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
— Kalbame lietuviškai. —

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampo Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:30
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Dr. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Kampo Roeblin Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesvelkus pripildo auksu, platina ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš auksu arba porceleno.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
Seniai įsteigtas biznis 25 met.

VLADO LESČINSKO
Aptiekoj Drugstoriyje galima gauti „Vienybė Lietuvninkų“ pavieniais numeriais, arba užsiprenu meruoti ir duoti apgarsinimus.
Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telefonas: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: 8—11 ryte,
1—3 po pietų,
7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

Ar nori buti Gražus?
Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausia.
Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes (plėtmus) saulės nudegimas ir lašus. Kaina dežutės 50c. ir \$1.00.
J. RIMKUS.
BOX 36, Holbrook, Mass.

Bile kas gali išmokyti Barzdaskutystę, Plaukų taisymo (hairdressing), Manieuring, ir tt. j labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsišaukite del platesnių informacijų.
NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

VERGIJOS
dienes jau praėjo. Bet vis dar tarpe mūsų yra daug vergų, kurie yra atstumiami nuo savo darbo beširdės verg-mistrės-LIGOS.
Yra labai lengva išvengti mažų kliučių išaugant į dideles, jeigu umai atida ant to atkreipiama. Ir tas yra jus pareiga link paties savęs ir savo šeimynos tai vis atlikti.
Nuo skaudėjimo pilvo ir žarnų, kaip plovimas skaudžiančios gerkles intraukimui į save apmašininimui dusliu, nuo galvos ir ausų skaudėjimo; ect.
SOROL
apsireiskia esąs iš geriausių naminių gyduolių, esančių ant pardavimo—25c. už butkute.
Nuo Rematizmo, Padargos, Neuralgijos, Persišaldymo, Apšūlino, Dantų-Skaudėjimo, Diegliu ir Skaudėjimo Krutinėje, kaip ir nuo visokių kitu reumatiskų ligų, naudokit!
PAIN-EXPELLER,
kaipo seną ir vertingą draugą šeimynos per puse šimtmecio. Tik 25c. ir 50c. butkute; galima gauti visose aptiekose arba pas patį fabrikantą—
F. A. D. RICHTER & CO.
74—80 Washington Street, New York.

DANTISTAS.
Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu!
Gvarantuotas ant 20 metu!
Uždėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas 50c.
Užplombavimas auksu \$1.00. Skaudantį dantį duok ištraukt ryte, o vakare dnok apžiurėt.
SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

Insteigtas 1866
Telefonas 1576 Greenpoint
Edward J. Widness & Co.
Užlaiko Krautuvej
Stubinių Daiktų
Puody, Stiklinių Daiktų, Pečių, Lino-leum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių Blekinių Daigtų, Pelių ir t. t.
SPECIJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS
99 Grand Street, Brooklyn, N. N.

Petras Naujokas,
CIGARAI
Visados klauskite P. Naujoko Cigarų kokiame nebuk store arba salune, ir gausite gerą cigarą, o ne kopustų lapų. Mano dirbtuvė:
359 Broadway, corn. Keap Str. Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Priinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str., kampo Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

M&V FURNITURE CO
687 3rd Ave. N.Y.C. 628 5th Ave. NEAR 19th St. BROOKLYN, N. Y.
GARSINTIES „VIEN. LIET.“ GERIAUSIAI BIZNIERIAMS
ATIDAI!
Draugystėms, Kliubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai mūsų vientaučiai kreipiasi pas žydelius, kurie nepažindami Lietuvių Tautos istorijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsakančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:
STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuskos Parodos už rapsingą ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽBŲ IR TEIP TOLIAUS.
Turiu už garbę apreikšti guodiniams Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsilmdama išdirbiniais įgijau geriausių praktiką ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su gudone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Vietinės Žinios

TMD. 3-čios kuopos trečia sezoninė paskaita atsibus 27 d. spalio, 8 val. vakare, 73 Grand St. Skaitys K. S. Karpavičius, temoje „Darbininkų padėjimas Amerikoje.“

- I. Įžanga.
- II. Imigracija.
 - a) Trumpa istorija pradinų imigrantų ir „aukso jėškotojų“ kolonizacija.
 - b) Reikalavimai bei viliojimai žmonių Amerikon.
 - c) Vergija (negrų).
 - d) Atrastas auksas-sidabras.
 - e) Abelna populacija (nuo 1790 iki 1916).
 - f) Paskutinių metų imigracija.
- III. Industrija.
 - a) Manufaktura.
 - b) Agrikultura.
 - c) Mėtinėliškioji industrija.
 - d) Vata bei audinių išdirbimas.
- IV. Produktiškumas darbo ir mašinerijos.
 - a) Koncepcija išdarbijos.
 - b) Mašinos vietoje rankų.
- V. Darbininkų padėjimas.
 - a) Uždarbiai.
 - b) Moters darbe ir jų algos.
 - c) Vaikai ir jų užmokestis.
 - d) Perviršis darbininkų bei jų išnaudojimas.
 - e) Pragyvenimo brangumas.
- VI. Streikai.
 - a) Pasekmės ir nuostoliai.

Išvedimas.
Kiekvienas darbininkas, kuriam svarbu ir žingeidu susipažinti su viršuje paduota tema bei jos intalpa, gali ateiti tuomi juo geriaus išsilavinus kiekvienas, kuomet apsipazins su tuo taip svarbiu stoviu darbo žmonių Amerikoje.
K. S. Karpavičius

Didelė auka. — So. Brooklyno D. L. K. Mindaugio Dr-tė perėitą subatą laikė savo susirinkimą, kuriame nutarė paaukauti Lietuvių Dienai 300 dolarių. Tai pirmą draugią, kuri tiek daug aukauja.

Susivažiavimai. — Pereitą savaitę McCaddin svetainėje buvo net du susivažiavimai: laikraštinių ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros. Pavyko gana gerai. Nebuvo jokių smarkesnių susidurimų ir anot advokato Bradchulio — tai pirmas susivažiavimas, kur taip rimtai visas buvo svarstoma.

Svečių savaitė. — Pereitą savaitę pirmiausiai mus atklankė p. J. Sekevičius iš Lawrence, Mass., paskui P. Kibortas ir advokatas Bradchulis iš Chicagos, ir visa eilė kitų. Ant galo prubuvo ir gerb. Dumos atstovas M. Yčas ir Kun. J. Žilinskas.

Norėjo apvogti. — Pereitą pėnryčią vagis dienos laiku išlaužė į p. Aknevičiaus (95 Grand St.) kambarius ir norėjo apvogti. Bet tuom tarpu parėjo moteris iš krautuvės ir vagis viską palikęs pabėgo.

Į rinkikus. Kurie prisidėjote Lietuvių Dienoje (1 lapkričio) rinkti aukas, atmintkite, kad paibaigoje šios savaitės kiekvienas turite ateiti į kun. Petkaus svetainę, arba per kitus prisijusti savo registracijos korteles, kad gauti informacijas ir nurodymus, kurioje vietoje reikės rinkti aukas.

Kurie gi dar neužsiregistravote, tai dar galite tai padaryti, bet tik turite tiesiog ateiti į kun.

Petkaus svetainę.
Rinkikai stengkitės daugiau aukų surinkti. Kuris New Yorke daugiausiai surinks aukų, tam „Vienybė Lietuvinkų“ duos didelę dovaną knygoms už \$10.00.

Prakalbos. — Pereitą ketvergą McCaddin svetainėje buvo surengtos ALTS. 1-mos kuopos prakalbos. Kalbėjo Dumos atstovas M. Yčas ir kunigas Jonas Žilinskas. Prakalbose dalyvavo gana daug žmonių. Laikė prakalbų buvo renkamos aukos. Surinkta 107 dolariai. Prakalbos buvo gana įspudingos. Apie tai sekančiame N bus plačiai pranešta.

Koncertas. — Pereitą subatą McCaddin svetainėje buvo surengtas Karužiūčių koncertas. Koncerto žymiausių dalį išpildė p-lė Marė Karužiūtė. Ji turi pastebėtinai išlavintą balsą. Publikos žvilgsniu koncertas nenusisekė, nes publikos buvo visai mažai.

Streikas. — Gatvekarių darbininkai jau galima sakyti streiką pralaimėjo, nes gatvekariai su streiklaužių pagalba jau beveik normaliaiškiai bėgioja. Streiklaužiai nemoka valdyti gatvekarius, užtai pasitaiko visokių sužeidimų.

Mokslo metai. — Šimet į New Yorke universitetą pastojo 2,500 naujų studentų.

Armenų ir sirijiečių diena. — Pereitą subatą ir nedėdienį armenai ir sirijiečiai turėjo savo dieną, New Yorke. Matomai, jie neturėjo leidimo iš miesto, tačiau aukas gatvėse rinko ir niekas jiems nekludė. Kiek surinko, dar nespėjome sužinoti.

Pienas brangsta. — Farmerių-pienininkų streikas jau beveik pasibaigė ir rezultate yra tas, kad pienas jau brangsta.

Neranda. — Policija gerai žino, kad New Yorke yra slapta klinika, kuri kontroliuoja gimdymą. Ta klinika, sako, gerai intaisyta ir daro miltžinišką apivartą, bet jos policija jokių budu nesuranda. Visgi ir šiandien yra stebuklingi apsiereiškimai.

Gavo leidimą vesti. — Kazys Strazdas, 106 Ten Eyek Str., su Mare Balezėnute iš ten pat.

Antanas Nutautas, 240 E. 124 Str. su Agne Morkuniute, 33 So. 3rd Str.

Leonas Rudis, 220 John Str., su Ona Jonavičute iš ten-pat.

Petras Bepirštis, 72 So. 1st St. su Antonina Kazlauskiute, 106 Ten Eyek Str.

Juozas Višniauskas, 189 John Str., su Barbora Blučaitė, 173 Hudson Ave.

Jurgis Mikalušis, 58 Maujer Str., su Veronika Pabaliute, 106 Stagg Str.

Kazimieras Jomantas, 86 Horatio str., su Veronika Samuliute, 1327 — 52nd Str.

Jonas Gražulis, 546 Driggs Av., su Mare Gelgaučiute, 33 So. 3rd Street.

Konstantinas Vasiliauskas su Adele Broliute, 113 N. 4th Str.

Petras Mikalionis 125 No. 5th Str., su Ona Malinauskiute, iš ten-pat.

Jurgis Braumanas, 102 Stagg Str., su Ona Kiuveriute, 102 Stagg Str.

Juozas Lazauskas, 115 Stagg Str., su Sofija Baranauskiute, 34 Scholes Str.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsmuoju ir laidoju mirsius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Par-samdau karie-tas laidotuvėms, veselijoms, krikšty-noms ir ki-tiems pasivažinė-jimams.
Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall
Dvi **PUIKUS**
DIDELĖS SALES DEL KAMBARIAI
DEL MITINGAMS
BALIU, **ARBA ŠIAIP**
BENKIETU, **VISOKIEMS**
YPATINGAI **SUSIRINKIMAMS**
VESELIU **IR T. T.**
IR LINKSMU **VAKARELIU**
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Telephone 885 Greenpoint **PUIKIAUSIA UŽEIGA**
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas
Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GERIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

NEPAMIRŠKIT
Tautiško Namo,
Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikus Cigarai.
Skanus užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

NOREDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS
eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Čia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip **W.L. DOUGLAS EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užėik.
S. POCIUNAS
127 Grand St., kamps Berry St., Brooklyn, N. Y.

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO
"RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klausime.
K A I N A:
Suvien. Valstijose, metams \$3.50;
pusei metų 1.80;
trims mėnesiams 1.00.
New Yorke ir užsienin metams 6.50;
pusmečiui 3.50.
Užsirašydami adresuokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas
Jokuba Kancieriu
Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigara
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laitvų, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavalšina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų augšinių keliams)
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorke ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorke, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorke, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Puntų nuolatini ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių bėgiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man.
90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA CAFE
291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

SUN
THE SUN
Du-kart nedėlinis laikraštis smagiausias lietuviskas laikraštis visoje pasaulėje.
ŠEINA kas UTARNINKĄ IR PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
EURO. Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.
Prusose 16 markių.

PIRMAS LIETUVISKAS **Fotografistas ir Maliorius**
Geras darbas. Vidutiniška čienia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Priek tam pilnai užsimokęj skatlytojais kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigos Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moteriu ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Šzutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užėiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.